

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
TELEORMAN

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman

SIMPOZION JUDEȚEAN

„TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN”

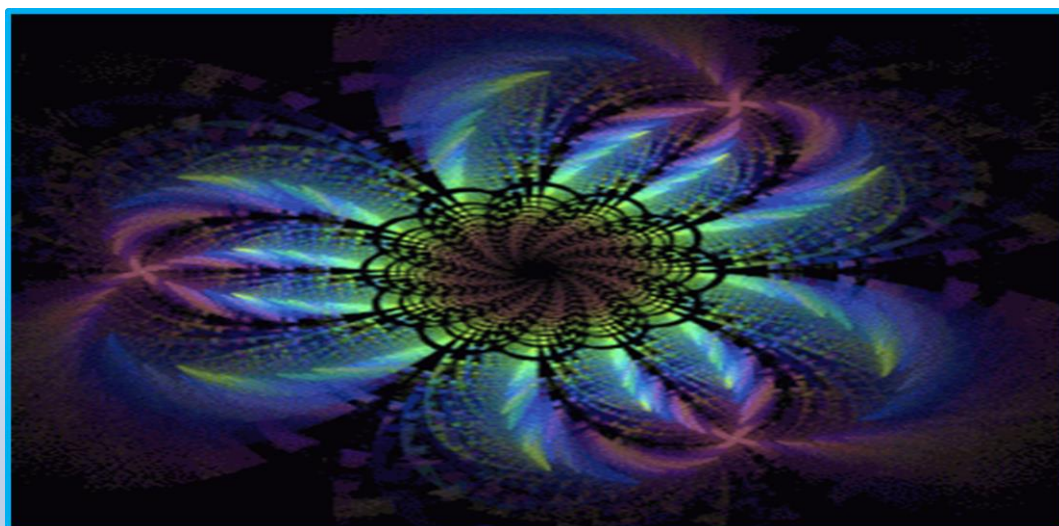
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.49
Decembrie 2024

2024

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN

Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

TEL: 0247/315636; FAX: 0347/407064

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN

propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Comitet științific:

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Florina Eliza ILIESCU

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Mihail DINU

**Prof. metodist Ileana NĂIȚĂ-
CĂRĂMIDĂ**

Prof. metodist Oana HOARĂ

Prof. metodist Marga NAIDIN

Inf. Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Ec. Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Revista *CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN* a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

CUPRINS

TITLUL LUCRĂRII	NUMELE ȘI PRENUMELE	PAG
TRADIȚIILE SĂRBĂTORII DE CRĂCIUN	PANTEA DANIELA	3
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	ȘTEFAN RODICA RAMONA	4
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN CONTEXT EUROPEAN	CIUFU OANA VALENTINA	5
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	SCARLAT LILIANA CRISTINA	6
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	MARINOIU IOANA-BIANCA	8
TRADITII SI OBICEIURI DE CRACIUN	GURBAN ILEANA MELANIA	10
OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI DE CRĂCIUN	IORDAN IONELA	12
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	BUZATU ALINA ANTONETA	15
COLINDA	PREDOI PETRICĂ-EUGEN	16
CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOAREA LA ROMÂNI	ALBU ELENA	17
CRĂCIUNUL – POVESTEA VECHĂ A UNEI MAGII NEÎNTRERUPTĂ	VAICĂR SILVIA	19
CRĂCIUNUL LA ROMÂNI	CROITORU CARMEN SIMONA	20
CRĂCIUNUL EUROPEAN	DRAGNEA ADRIAN CĂTĂLIN	22
ÎMPODOBIREA BRADULUI DE CRĂCIUN, O TRADIȚIE PLINĂ DE MAGIE!	VOICU DANIELA	23
CRĂCIUNUL	LAZĂR ELENA GEORGIANA	24
RITUALUL COLINDELOR ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE SPECIFICE SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ	SERGENTU DELIA	25
CRĂCIUNUL – ÎNSEMNĂTATE ȘI TRADIȚII	DRAGNEA LAURA VALENTINA	27
OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ	STANCIUGEL LOREDANA OLGUTA	28
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	MELINTE VIOLETA	32
TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE POPULARE ÎN SERBĂRILE PREȘCOLARILOR	STOICA CORNELIA DANIELA	33
TRADITII SI OBICEIURI DE CRACIUN	GURBAN ILEANA MELANIA	35
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	VAICĂR SILVIA	36
TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN EUROPA		
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	SOCOL VIOLETA	39
TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN ZONA DE SUD A ȚĂRII	TUMBEA DELIA	41
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN	CREȚEANU CRISTINA VIRGINIA	42
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN DIN MOLDOVA	ANTON SIMONA MARINELA	44

TRADIȚIILE SĂRBĂTORII DE CRĂCIUN

Autor: Profesor- Pantea Daniela

Instituția: Școala Gimnazială Mihai Eminescu-Alexandria

Vechile datini românești ne ajută în fiecare an să simțim și să trăim atmosfera plină de căldură și veselie a Sărbătorilor de iarnă. Nu știm întotdeauna cu exactitate care este semnificația sau originea lor și ne gândim că, în fond, nu este așa de important.

Împrumutând și asimilând formele altor neamuri, la fondul popular românesc, românii au ajuns să aibă o comoară spirituală destul de bogată, milenară.

La români, sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Amintirile copilăriei ce ne revin puternic în minte și suflet, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor, toate creează în sânul familiei o atmosferă de basm, liniște sufletească și iubire.

Perioada Sărbătorilor de iarnă începe de la Sfântul Nicolae, sărbătorit de credincioșii ortodocși pe 6 decembrie, și se termină de Bobotează, pe 6 ianuarie. Așadar, o lună plină în care tradiția este la loc de cinste.

Nașterea Domnului Iisus Hristos este sărbătorită în zilele de 25, 26 și 27 decembrie, iar seara de 24 decembrie este cunoscută și sub denumirea de Ajunul Crăciunului. Sărbătoarea Crăciunului datează încă din secolul al IV-lea, când Biserica Creștină a stabilit această dată nu întâmplător, ci pentru a concura cu nașterea zeului Soare din tradițiile păgâne. Mulți istorici ai religiei sunt însă de părere că Nașterea Domnului ar fi avut loc spre sfârșitul iernii. De altfel, există unele discrepanțe între datele la care se sărbătorește Crăciunul: creștinii ortodocși de rit vechi îl sărbătoresc pe 7 ianuarie, după calendarul iulian, care este decalat cu 13 zile față de cel oficial.

Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru copiii cuminți, iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde. Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din preajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun.

În țara noastră există o mulțime de tradiții legate de Sfânta Sărbătoare a Nașterii Domnului.

În satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului, gospodarii se trezesc dis-de-dimineată, aprind focul în sobă și ațâță jarul cu ajutorul unui vreasc, în timp ce rostesc o urare de Crăciun: „*Bună dimineata lui Ajun! /C-a venit într-un ceas bun /Să ne-aducă: porcii grași și unturoși /Și oamenii sănătoși, /Vacile cu viței, oile cu miei, scroafele cu purcei, cloștile cu pui, găinile cu ouă. La anul și la mulți ani!*”.

În unele sate din Banat, împodobitul bradului este un ritual total diferit de cel practicat la oraș. În primul rând, în pomul de Crăciun nu se pun globulețe și beteală, ci dulciuri, iar sub brad se așază un colac, un cârnac și o sticlă de răchie, ca daruri pentru Moș Crăciun.

În unele sate din Crișana, cum sunt Dobrești sau Țopa de Sus, colindătorii poartă măști zoomorfe și, la fel, cum se întâmplă în Banat sau în Maramureș, în noaptea Crăciunului, există obiceiul Vicleimului sau al Irozilor. Deosebirea este că scena în sine nu are loc în afara gospodăriilor, ci în casele oamenilor. Rolurile sunt jucate doar de copii și este mai mult o cântare decât un ritual.

În Maramureș, la colindat merg și adulții, nu numai copiii. Ei sunt primiți de gazde și cinstiți cu cozonac, sărmăluțe, preparate din carne de porc, colaci și vin.

Indiferent de zona țării, Crăciunul este o sărbătoare a bucuriei, a renașterii și a speranței într-un viitor mai bun.

Bibliografie:

Sfetcu,Nicolae-Tradiții și obiceiuri de Crăciun- București, Multi Media Publishing, 2018
Mitroi,M.,Nichita, A.Antonovici,S,,Jalva,S,-Obiceiuri și tradiții de Crăciun, București,Editura Aramis,2008

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Ștefan Rodica Ramona
Profesor învățământ preșcolar
Grădinița cu Program Normal Nr.6
Roșiori de Vede,Teleorman

Crăciunul este una din cele mai așteptate sărbători, atât în România, cât și în Europa și în restul lumii. În tradiția creștină, pe data de 25 decembrie este sărbătorită Nașterea lui Iisus Hristos, iar sărbătoarea este una încărcată cu obiceiuri și tradiții, unele dintre ele păstrate de sute de ani. Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători din cultura românească, iar tradițiile și obiceiurile din această perioadă sunt diverse și variate, fiecare regiune având particularitățile sale.

Sărbătoarea nașterii lui Iisus este simbolul vieții, al bunătății și speranței, un moment în care oamenii își îndreaptă atenția către valorile spirituale și către comunitate.

„Colindele” sunt un obicei esențial de Crăciun, fiind cântece de sărbătoare cântate de grupuri de copii și tineri. Aceștia merg din casă în casă pentru a ura sănătate, fericire și belșug gazdelor, primind în schimb colaci, mere, nuci, dulciuri sau bani. Cele mai cunoscute colinde sunt, „Bună dimineața la Moș Ajun!”- care se cântă în seara de 23 decembrie, „Steaua sus răsare”, „O ce veste minunată”, „Am plecat să colindăm”- acestea se cântă în Ajunul Crăciunului și în ziua Crăciunului, iar în Ajunul Anului Nou se cântă „Sorcova” și „Plugușorul”.

„Plugușorul” este un obicei specific regiunilor rurale, fiind un obicei care se practică la sfârșit și la început de an pentru alungarea, „spiritelor rele”. Tinerii merg din casă în casă, urând belșug și rod bun în anul care vine, însoțind urările cu sunetul unui clopoț, talangă și al unui bici confecționat din frânghie împletită și are atașat la capăt un mănunchi de fire de rafie.

Un alt obicei de Crăciun, foarte cunoscut, este umblatul cu „capra”. Acesta ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Capra este însoțită de o mulțime de tineri, cu lăutari, care acompaniază dansul caprei, iar aceasta sare, se rotește și se apleacă, în același timp clămpănind ritmic din fălcile de lemn. Capra este confecționată dintr-un lemn, cioplit în formă de cap de capră, care se învelește cu blănuri și o pătură frumos colorată, pentru a fi cât mai real. Umblatul cu capra este un obicei ancestral, păstrat sub o multitudine de variante.

De obicei, în Ajunul Crăciunului, familiile pun bradul de Crăciun(natural sau artificial) în case și îl decorează cu luminițe, globuri și diverse ornamente. Se spune că bradul simbolizează viața veșnică și este un simbol al nașterii lui Iisus Hristos.

De Crăciun, copiii își pun dorințe, pregătesc o gustare(un pahar cu lapte și biscuiți) pe care o așează lângă brad iar în dimineața de Crăciun găsesc cadouri și dulciuri sub brad aduse de Moșului Crăciun. Acesta aduce cadouri copiilor cumiști și este așteptat cu drag și cu emoție.

Aceasta este o tradiție care aduce magie și speranță în sufletele celor mici și este asemănată cu darurile pe care le-au adus cei trei magi la nașterea pruncului Iisus.

Un alt obicei este „Pregătirea mesei de Crăciun”. Preparatele din carne de porc sunt nelipsite de pe masa de Crăciun a românilor: friptura de porc, piftia, toba, caltaboșul, sarmalele și cârnații. La aperitiv, se servește salata de bouef, în timp ce cozonacul este desertul preferat de Crăciun. Fiecare familie are rețete speciale, iar sarmalele sunt un element central al mesei de Crăciun unde participă întreaga familie.

În multe sate, este obiceiul ca în dimineața de Crăciun să se „împartă bucate”, celor nevoiași, în memoria celor plecați dintre noi. Astfel, toți cei aflați în nevoie pot să se bucure de festinul acestei sărbătorii.

Cu bucuria și așteptarea Crăciunului crescând în fiecare zi, mulți dintre noi se gândesc la modul în care pot să se bucure într-adevăr de frumusețea și autenticitatea tradițiilor și obiceiurilor de Crăciun. În România, aceste obiceiuri se păstrează vii și autentice în multe sate și comunități rurale din întreaga țară. În sate, atmosfera este plină de magie, iar locuitorii continuă să păstreze vie aceste tradiții de generații întregi. Satele românești sunt adevărate comori ale culturii și istoriei, unde găsim case tradiționale, împodobite cu crengi de brad și ghirlande, biserici vechi și ulițe care ne poartă înapoi în timp. Aceste tradiții și obiceiuri de Crăciun sunt strâns legate de spiritualitatea și cultura românească, fiecare având semnificații profunde despre familie, comuniune și speranța unui nou început.

Bibliografie:

Sfetcu N., „CRĂCIUNUL obiceiuri și tradiții”(2018), București, Ed.MultiMedia Publishing;
Roman A.R., „Bucate și tradiții românești de Crăciun”(2014), București, Ed.Paideia

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN CONTEXT EUROPEAN

**Ciufu Oana Valentina, profesor învățământ preșcolar,
Școala Gimnazială Zaharia Stancu**

Crăciunul este una din cele mai așteptate sărbători, atât în România, cât și în Europa și în restul lumii. În tradiția creștină, pe data de 25 decembrie este sărbătorită Nașterea lui Iisus Hristos, iar sărbătoarea este una încărcată cu obiceiuri, unele dintre ele păstrate de sute de ani.

Tradiții și simboluri de Ajun și în ziua de Crăciun în România

Colindele

Tradiția colindelor de Crăciun se păstrează an de an. Cete de colindători merg din casă în casă, transmițând prin texte cântate sau strigate, prin măști, dansuri, urări de bine la casele oamenilor, cântând "Bună dimineața la Moș Ajun!". Tradiția spune că, dacă gazda le deschide ușa și primește urările, colindătorii sunt răsplățiți cu nuci, covrigi, colaci, mere sau bani.

Cele mai cunoscute colinde în România sunt: "Steaua ...

Vâscul

Pe lângă bradul împodobit de sărbătoare, vâscul e prezent în orice casă în perioada Crăciunului și a Anului Nou. În mitologiile europene, vâscul are un loc cu totul aparte, fiind considerat o plantă magică, simbol al curățeniei spirituale, al libertății și armoniei, semn de bun augur al dragostei, apărător și protector al casei și al familiei, notează volumul "Cartea de Crăciun" de Sorin Lavric (Editura Humanitas, 1997). În ajunul Crăciunului, oamenii își împodobesc casele cu vâsc ca simb...

Tradiții de Crăciun în Europa

Mâncarea tradițională de Crăciun în țările europene

Anglia. Cea mai obișnuită este o cină cu curcan prăjit, servit cu cartofi prăjiți și legume, sos de afine sau de pâine și sos; și mici cârnați chipolata înveliți în slănină. Desertul poate fi budinca de Crăciun (o prăjitură din fructe uscate, uneori flambată în coniac), plăcinte cu frișcă sau cremă, tort de Crăciun, (prăjitură din fructe uscate cu glazură) sau Yule log.

Franța. Foie gras, somonul afumat, stridiile...

Ce alte tradiții mai există în preajma Crăciunului, în Europa

Anglia. Ziua de Crăciun poate include o vizită de dimineață la biserică, urmată de oferirea de cadouri și de o cină festivă.

A doua zi după Crăciun se numește Boxing Day. Originile sale se datorează faptului că cei din clasele superioare le ofereau muncitorilor și comercianților cadouri, cunoscute sub numele de "Christmas box", pentru a le mulțumi pentru eforturile depuse de-a lungul anului și pentru că au muncit pe 25 decembrie.

Grecia. Se cântă colinde de Crăciun (kalanda), pe 24 și 31 decembrie și pe 5 ianuarie. Copiii de pe insulele grecești cântă colinde din ușă în ușă, luând cu ei bărcuțe de Crăciun pentru a lumina drumul și pentru a depozita bunătățile pe care le primesc.

Ungaria. Cadourile sunt oferite pe 24 decembrie. Tradiția colindelor de Crăciun a rămas puternică în sate, unde oamenii se îmbracă în person...

Bibliografie:

1. Alexandru Știuca, Narcisa – 2005, „Sărbătoarea noastră de toate zilele – sărbători în cinstea iernii”, Editura Cartea de buzunar;
2. Brodner, Raluca – 21 decembrie 2008 „Semnificațiile obiceiurilor de Crăciun”, Ziarul „Lumina”;
3. Eretescu, Constantin – 2007, „Folclorul literar al românilor”, Editura Compania;
4. Nicolau, I. – 1998, „Ghidul sărbătorilor românești”, Ed. Humanitas;

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Scarlat Liliana Cristina
Profesor învățământ primar
Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”
Roșiori de Vede, Teleorman

Tradițiile și obiceiurile de Crăciun sunt diverse și variază semnificativ de la o țară la alta, dar în general, acestea sunt legate de sărbătorirea nașterii lui Iisus Hristos și de bucuria venirii iernii. În România și în alte culturi, Crăciunul este o sărbătoare plină de semnificație religioasă și de tradiții populare, multe dintre ele având rădăcini adânci în istoria și cultura fiecărei regiuni.

Tradiții și obiceiuri de Crăciun în România:

Colindatul. Colindele sunt unul dintre cele mai importante obiceiuri de Crăciun în România. Colindătorii, care sunt, de obicei, copii sau tineri, merg din casă în casă pentru a cânta colinde tradiționale. Aceste cântece sunt pline de semnificație religioasă și culturală și sunt menite să aducă noroc și prosperitate casei. În schimbul colindelor, oamenii oferă colindătorilor daruri, precum nuci, fructe sau bani.

Viflaimul este o tradiție care recrează nașterea lui Iisus Hristos. În multe zone ale României, în special în sud, se organizează piese de teatru populare care ilustrează scena nașterii Mântuitorului.

Aceste reprezentatii sunt adesea jucate de copii și tineri, iar uneori sunt realizate în aer liber, în cadrul comunității.

Un alt obicei popular este mersul cu steaua, care simbolizează steaua care a călăuzit magii la locul nașterii lui Iisus. Steaua este confecționată din paie, hârtie colorată și sticlă, iar copiii o poartă prin sate sau orașe, cântând colinde care povestesc nașterea Mântuitorului.

În unele regiuni, mai ales în zonele rurale, există tradiția de a sărbători Crăciunul pe 7 ianuarie, conform calendarului iulian. În această perioadă, oamenii respectă aceleași tradiții, dar cu o sărbătoare care are loc o săptămână mai târziu decât Crăciunul pe stil nou, conform calendarului gregorian.

Pregătirea mesei de Crăciun. Mâncărurile tradiționale de Crăciun sunt un alt element esențial al sărbătorii. Printre preparatele tradiționale se numără sarmalele, cozonacul, piftia, tochtura, salata boeuf, dar și carnea de porc gătită în diverse moduri (de obicei la cuptor sau pe grătar). În multe gospodării, masa de Crăciun este pregătită cu multă grijă și implică întreaga familie. De asemenea, vinul fiert cu scorțișoară și alte mirodenii este o băutură tradițională servită la masa de Crăciun.

Focul de Crăciun. În anumite regiuni, în ajunul Crăciunului, este obiceiul ca gospodarii să aprindă focul în sobă și să îl mențină aprins pe parcursul nopții. Focul simbolizează lumina și căldura aduse de nașterea Mântuitorului.

Bradul de Crăciun. Brăduțul decorat este o tradiție populară în aproape toate gospodăriile. Bradul este împodobit cu globuri, luminițe, beteală și steaua din vârful bradului. În unele zone, copiii pun în brad dulciuri, iar la venirea lui Moș Crăciun, bradul este completat cu cadouri.

Moș Crăciun, care aduce cadouri copiilor cumiți, este o figură centrală în tradițiile de Crăciun din România. Moș Crăciun vine adesea în Ajunul Crăciunului, iar copiii își pun ghetuțele la ușă sau sub brad pentru a primi daruri.

În multe orașe și sate, străzile și casele sunt decorate cu luminițe de Crăciun. Aceste lumini aduc o atmosferă festivă și simbolizează „lumina lumii” pe care nașterea lui Iisus Hristos o aduce în lume.

Tradiții de Crăciun în alte țări:

În Marea Britanie, Crăciunul este marcat de tradiția "Christmas cracker", o mică explozie de hârtie care conține cadouri mici și mesaje amuzante. De asemenea, masa de Crăciun include tradiționalele plum pudding și mince pies.

În Germania, Crăciunul este celebrat cu târguri de Crăciun (Christkindlmarkt), unde sunt vândute diverse produse de Crăciun, de la decorațiuni până la dulciuri și băuturi calde. Un alt obicei este Adventul, unde familiile aprind o lumânare în fiecare duminică dinainte de Crăciun.

În Spania, Crăciunul este marcat de La Misa del Gallo (slujba de Crăciun) și de tradiția de a mânca turrón (un tip de turon sau rahat de nucă și miere). În plus, în unele regiuni, se celebrează El Día de los Santos Inocentes pe 28 decembrie, o zi similară cu „ziua păcălelilor” în alte culturi.

În Italia, Crăciunul include tradiția de a pregăti un prânz festiv, care durează mult timp, cu preparate tradiționale ca panettone (un cozonac italian) și torrone (un tip de dulce cu migdale). De asemenea, un obicei special este La Befana, o vrăjitoare care aduce cadouri copiilor pe 6 ianuarie, în loc de Moș Crăciun.

Tradițiile de Crăciun sunt un amestec de obiceiuri religioase și populare care reflectă valorile comunității, ale familiei și ale unității. Aceste obiceiuri sunt transmise din generație în generație și reprezintă o modalitate de a sărbători nașterea lui Iisus Hristos, de a aduna familia și prietenii și de a celebra iubirea, bunătatea și solidaritatea.

Bibliografie:

- Ghinoiu I., "Obiceiuri populare de peste an", 1997, București, Editura Fundației Culturale Române.
- Scarlat I., "Monografia comunei Troianul", 2005, București, Editura Erc Press
- Eretescu C., "Folclorul literar al românilor", 2007, București, Editura Compania

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

MARINOIU IOANA-BIANCA –
EDUCATOR PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE
GRĂDINIȚA CU P.P. ION CREANGĂ, ALEXANDRIA

Crăciunul este o sărbătoare plină de tradiții și obiceiuri care diferă de la o regiune la alta, dar toate reflectă bucuria și spiritul sărbătorii Nașterii Domnului.

Câteva dintre cele mai cunoscute tradiții și obiceiuri legate de Crăciun:

Tradiții religioase

1.Participarea la slujba de Crăciun: În noaptea de Ajun sau în dimineața de Crăciun, mulți credincioși merg la biserică pentru a participa la Liturghia Nașterii Domnului. Este un moment de rugăciune și reflecție.

2.Postul Crăciunului: Înainte de Crăciun, creștinii ortodocși țin un post de 40 de zile, care se încheie pe 24 decembrie, în Ajun. Este o perioadă de purificare spirituală și pregătire pentru sărbătoare.

Colindatul

Colindele:

Colindătorii merg din casă în casă cântând cântece tradiționale care vestesc Nașterea Domnului. Acest obicei este practicat atât de copii, cât și de adulți, iar gazdele oferă colindătorilor nuci, mere, cozonac sau bani. Tipuri de colinde:

1. Colinde religioase: „Steaua sus răsare” sau „Astăzi s-a născut Hristos”.
2. Colinde laice: Ele reflectă obiceiuri agrare, bucuria iernii sau întâmplări din viața satului.
3. Colinde de copii: Colindele vesele cântate de copii sunt mai simple și adesea recompensate cu dulciuri, fructe sau bani.

Simbolurile colindelor:

1. Steaua: Este un obiect decorativ purtat de colindători, ce simbolizează steaua care i-a ghidat pe Magi.
2. Clopotele și bicele: În unele regiuni, colindătorii folosesc clopote sau bice pentru a face zgomot, alungând spiritele rele.

•Viflaimul: În unele regiuni, colindătorii pun în scenă piese de teatru religios care reconstituie momentele Nașterii Domnului.

Plugușorul și Capra

•Plugușorul: Este un obicei practicat în special în Ajunul Anului Nou, dar în unele regiuni are loc și în preajma Crăciunului. Tinerii recită o urare pentru belșug și bunăstare, acompaniați de sunetul clopotelor și biciurilor.

•Capra: Tinerii dansează purtând o mască de capră decorată viu. Acest obicei este o reminiscență a ritualurilor păgâne de fertilitate.

Obiceiuri culinare

1. Pregătirea bucatelor tradiționale: Masa de Crăciun este un moment special.

- Cozonacul: Fiecare gospodină are propria rețetă de cozonac, umplut cu nucă, mac, rahat sau cacao.
- Sarmalele: Preparatul esențial de Crăciun, realizat din carne tocată, orez și condimente, învelite în foi de varză murată.
- Piftia: Gelatina preparată din carne de porc fiartă.
- Cârnații de casă: Se pregătesc din carne proaspătă, condimente și usturoi, fiind apoi afumați sau prăjiți.

2. Tăierea porcului: Se spune că în ziua Ignatului, porcul „își visează cuțitul”. Aceasta este o expresie care marchează sacrificiul porcului pentru hrana familiei. Tăierea porcului are loc pe 20 decembrie, de Ignat, fiind o tradiție străveche ce simbolizează pregătirea pentru belșugul sărbătorii de Crăciun. În multe zone rurale, tăierea porcului este un ritual important care are loc în preajma Crăciunului. Se prepară cârnați, caltaboși, jumări și alte delicii.

Obiceiuri de Ajun

1. Împodobirea bradului: Bradul de Crăciun este decorat cu globuri, beteală și luminițe. Acesta simbolizează viața veșnică și speranța. Acest obicei a fost preluat din tradițiile germane în secolul al XIX-lea. În trecut, se foloseau mere, nuci și panglici colorate pentru decorarea bradului.

2. Moș Crăciun: Copiii așteaptă să primească daruri de la Moș Crăciun, care le lasă sub brad. Scrisorile către Moș Crăciun sunt un alt obicei popular.

Superstiții și obiceiuri populare

1. Semănatul: În unele zone, în dimineața de Crăciun sau de Anul Nou, copiii merg cu semințe de grâu sau orez pe care le aruncă în casele oamenilor, urând belșug și prosperitate.

2. Focul din Ajun: În zonele de munte, se aprind focuri mari în curți pentru a alunga spiritele rele și pentru a aduce noroc în gospodărie.

3. Fetele nemăritate: În unele sate, fetele nemăritate își pun busuioc sub pernă în noaptea de Ajun, sperând să-și viseze viitorul soț.

4. Vremea de Crăciun: Se spune că dacă ninge de Crăciun, anul ce vine va fi bogat și rodnic.

Obiceiuri regionale

• Steaua: În Moldova și Transilvania, copiii merg cu „Steaua”, un obicei care simbolizează călăuzirea magilor către locul nașterii lui Iisus. Ei poartă o stea decorată și cântă colinde.

• Capra: În unele regiuni, grupuri de tineri pun în scenă dansuri și jocuri deosebite purtând măști, iar „Capra” este unul dintre personajele centrale.

• Bucovina: Se organizează procesiuni religioase cu icoane și lumânări aprinse.

• Maramureș: Colindătorii poartă costume tradiționale specifice regiunii, cu bundițe brodate și clopuri cu pene.

• Oltenia: Se prepară plăcinte speciale cu brânză dulce sau dovleac pentru a aduce noroc în familie.

Aceste tradiții și obiceiuri reflectă cultura, credințele și bucuria colectivă a comunităților din România.

TRADITII SI OBICEIURI DE CRACIUN

GURBAN ILEANA MELANIA-PIPP
GRADINITA CU P.P. ION CREANGA ALEXANDRIA

Crăciunul este o sărbătoare religioasă, celebrată anual pe 25 decembrie, care marchează nașterea lui Iisus Hristos. Citește acest material și află în detaliu ce este Crăciunul. La final, găsești o multitudine de resurse didactice pentru activități cu copiii.

Crăciunul este o sărbătoare religioasă creștină, care marchează nașterea lui Iisus Hristos (pe 25 decembrie, conform calendarului gregorian), în anul 1. Înainte de acest moment, însă, sărbătoarea celebra nașterea lui Mithra, zeul luminii din mitologia persană. Tot în jurul acestei zile, romanii sărbătoreau și solstițiul de iarnă, un prilej grozav pentru festivaluri și ritualuri ale oamenilor din Antichitate.

La începutul creștinismului, oamenii nu sărbătoreau Crăciunul, căci Paștele și jertfa lui Hristos din jurul Învierii erau mult mai importante. Ulterior, în secolul al VI-lea, pentru a elimina atenția oferită zeului Mithra, Biserica Apuseană a decis ca 25 decembrie să fie ziua în care creștinii îl sărbătorească pe Hristos. Acest obicei a fost preluat ulterior și de Biserica Răsăriteană.

Nașterea lui Iisus a adus multă bucurie oamenilor, iar cei trei magi de la Rasarit i-au adus în dar aur, smirnă și tămâie. A existat și o excepție: regele Irod. Acesta poruncise uciderea pruncilor din Betleem, deoarece nimeni nu-i spunea unde se află Iisus, următorul rege. Pentru a-l proteja, Maria și Iosif au plecat în Egipt.

Se preconizează că Nașterea Domnului s-ar fi întâmplat în anul 5 î.Hr., mai exact în a doua jumătate. Mai târziu însă, Dionisie cel Smerit a propus ca numărarea anilor să înceapă cu anul nașterii lui Hristos, deși era incert ce propunea și nu a explicat vreodată o formulă de calcul. Astfel, anul 1 a fost stabilit drept AD - Anno Domini, adică Anul Domnului. Anno Domini este echivalentul sintagmelor „era noastră” (e.n.) sau „după Hristos” (d.Hr.). Pentru a marca întâmplările de dinainte de anul 1, se folosește expresia „înainte de Hristos” (î.Hr.) sau „înaintea erei noastre” (î.e.n.).

Nașterea Domnului (sau Crăciunul) este o sărbătoare foarte apreciată de copii și de adulți. Este cunoscută și ca perioada cadourilor, a sosirii lui Moș Crăciun, a împodobirii bradului, a colindelor și a timpului petrecut în familie. Atunci când ne gândim la „Ce este Crăciunul?” sunt câteva lucruri care ne trec prin minte:

- Moș Crăciun - Acesta este un personaj în vârstă, cu barbă albă și îmbrăcat în roșu, care confecționa jucării și pe care le vindea inițial în seara de dinaintea Crăciunului. Astăzi, Moșul este cunoscut pentru faptul că dăruiește cadouri tuturor copiilor cuminiți, pe care le lasă sub bradul de Crăciun, el fiind așteptat cu biscuiți și un pahar de lapte. Casa și atelierul lui se află într-un sat finlandez, din regiunea Laponia, unde este ajutat de spiriduși, la construirea jucăriilor, și de reni, la livrarea acestora;
- bradul de Crăciun - Bradul este un simbol al lui Hristos, legătura dintre cei doi fiind dată de faptul că bradul este un arbore cu frunzele permanent verzi, iar Iisus este speranța veșnică pe care Dumnezeu a trimis-o oamenilor de pe Pământ. Totodată, acele bradului îndreptate în sus au în vedere legătura omului cu Divinitatea;
- cadourile de sub brad - Asemenea cadourilor pe care cei trei magi de la răsărit le-au dus în dar lui Hristos la nașterea Lui, astăzi obișnuim să oferim cadouri între noi, pe care fie le oferim reciproc la masa de Crăciun, fie le așezăm sub brad pentru a-i surprinde pe cei dragi.

- O tradiție extrem de frumoasă este ca dis de dimineață, în Ajunul Crăciunului, să se colinde. Poate vă este cunoscut de când erați mici și mergeați la colindat la bunici și strigați pe la casele oamenilor: „Bună dimineața la Moș Ajun!”. Obiceiul colindatului umple traistele copiilor cu mere, covrigi și nuci. Este o experiență frumoasă și, cu siguranță, o amintire extrem de plăcută.
- Îmi aduc aminte cu drag de diminețile în care mergeam la colindat. Bunica ne trezea dis de dimineață, când nici fărâma de soare nu era pe cer, ne spălam și ne îmbrăcam, primeam câte o traistă și un însoțitor cu noi. Plecam și strigam pe la fiecare poartă în parte și ne bucuram de ceea ce primeam de la fiecare gospodar în parte. Bucuria cea mai mare era atunci când veneam acasă, la zi, răsturnam traista și ne număram bunătățile primite.
- **Avem o mulțime de tradiții de Crăciun, precum vâscul atârnat în casă pentru belșug și fericire, casa curată înainte de Ajunul Crăciunului căci să faci curat în ajun înseamnă că alungi norocul.** Nașterea Domnului este celebrată pe 25 decembrie, iar de această sărbătoare creștină se leagă numeroase tradiții și obiceiuri. O parte dintre acestea nu s-au păstrat în timp, altele au suferit modificări, dar cea mai mare parte dintre ele se păstrează și astăzi la fel ca pe vremea bunicilor noștri.

Iată care sunt cele mai îndrăgite tradiții și obiceiuri de Crăciun.

Tradiții și obiceiuri românești de Crăciun

Tradiții și obiceiuri românești de Crăciun

Tradițiile și obiceiurile românești de Crăciun încep de pe 20 decembrie, de Ignat, când se taie porcul și se intră oficial în sărbătorile de iarnă. De la Ignat și până la Crăciun se umbla cu capra, țurca sau brezaia, o mască cu cap de animal, cu scopul de a aduce rodnicie recoltelor și bunăstare animalelor din ogradă.

Obiceiuri în ajun de Crăciun

Obiceiuri în ajun de Crăciun

Obiceiurile pentru ajunul de Crăciun încep chiar înainte de această zi, din noaptea de 23 spre 24 decembrie. În această noapte, în multe regiuni ale României se face masa de ajun pentru sufletele morților, cu alimente de post la care este invitat și preotul ca să le guste și să le binecuvânteze.

Acum încep și colindele de Crăciun, care anunță Nașterea Domnului. Tradițional, colindătorii erau răsplătiți cu covrigi, mere, nuci și turte specifice, numite „scutecele lui Hristos”, dar acum li se oferă și bani. Chiar și la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, pentru că aduc armonie în relațiile dintre oameni și belșug în case și pe ogoare.

Se zice că Dumnezeu a lăsat colindele pe pământ ca să ne mai scape de păcate, iar când acestea nu se vor mai auzi, vor ieși diavolii pe pământ.

Păstrarea luminii este una dintre cele mai iubite și vechi tradiții în Moldova, tradiție pe care unii dintre locuitorii satelor moldovenești o mai țin. Sărbătoarea Crăciunului este strâns legată de solstițiul de iarnă, cea mai scurtă zi din an. Astfel, în seara de ajun, moldovenii aprind un rug din bușteni pentru a ține cât mai mult lumina.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI DE CRĂCIUN

Profesor învățământ prescolar IORDAN IONELA
Grădinița cu Program Prolungit Nr. 10 Alexandria

Pentru cea mai așteptată sărbătoare din decembrie, Crăciunul, românii au apelat în egală măsură la tradiție, știind să accepte și obiceiuri mai recente. Întâmpinată cu bucurie, Nașterea Mântuitorului aduce cu ea și o sumă de practici foarte vechi prin care se celebra Solstițiul de Iarnă, momentul în care natura dă speranțe că va renaște.

Crăciunul este sărbătoarea creștină ce se celebrează în data de 25 decembrie; ea mai este asociată și cu nașterea lui Iisus Hristos.

Semnificația bradului de Crăciun

Un simbol mult prea cunoscut este bradul de Crăciun. Acesta există într-o sumedenie de tradiții de Crăciun, cu mult înainte de era creștină; bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești. Bradul este prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea; bradul se consideră că aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în Ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce pe lângă cadouri și bradul frumos împodobit cu globuri și beteală.

Colindatul

Un alt obicei cunoscut de toți este colindatul. Colindatul începe în data de 24 decembrie și poate să continue pentru 2 sau 3 zile; colindatul se face de obicei în grupuri, de copii, oameni maturi, bătrâni, doar fete, doar baieti, tineri căsătoriți etc, în funcție de zona etnografică.

Colindatul are loc în curtea celor ce primesc colindătorii, în casă sau sub fereastră; de asemenea colindatul are loc seara, noaptea sau chiar dimineața. Colindătorii sunt întotdeauna primiți în casă deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper; colindătorii sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și mai nou bani.

Obiceiuri și tradiții din Banat

În zona **Banatului Montan**, în ajunul Crăciunului focul din casă nu este stins deloc, pentru ca anul ce vine să fie luminos și spornic. În această zi se împodobește bradul cu dulciuri, sub brad se pune un colac, un cârnaț și o sticlă de răchie – daruri pentru Moș Crăciun, iar pentru calul acestuia se pun graunțe și fân. Seara se așteaptă *pițărăii* (colindătorii) care vin la colindat pe la miezul nopții până dimineața, în funcție de vârstă. Ei colindă din casă în casă, apoi sunt primiți în ogradă unde primesc nuci, mere și răchie; răchia este adunată într-o damigeană de *vătav* (conducătorul colindătorilor); acesta are pe față o mască pentru a nu fi recunoscut; spre dimineață veneau la colindat copii mai mici.

Tot în această seară, tinerii se adunau pe la case în grupuri de fete și feciori și se mascau: băieții purtau măști de femei, iar fetele purtau măști de bărbați, apoi plecau prin sat. Acești mascați purtau numele de *Bloji*. Aceasta este considerată una dintre cele mai frumoase **tradiții și obiceiuri românești**.

Obiceiuri și tradiții din Transilvania

În **Transilvania** pregătirile pentru Crăciun începeau încă de pe 15 noiembrie – dată la care începe postul Crăciunului; de la acea dată muncile agricole se sfârșeau, oamenii nu mai mâncau deloc carne, iar femeile se întâlneau la șezători pentru a țese straiile de sărbătoare.

În ajunul Crăciunului începeau să vină colindătorii: mai întâi veneau copiii mici care colindau, și urau de bine; apoi în seara de ajun urmau copiii școlari care colindau colinde la fereastră și primeau nuci și colaci; ultimii și cei mai așteptați erau flăcăii. Aceștia erau cel mai bine primiți în casele cu fete de măritat; ei repetau colindele din timpul anului pentru a nu se face de râs. În Transilvania există și obiceiul mersului "*cu capra*" – un tip de colindat la care participau flăcăii, dar și tinerii însurați; un tânăr se deghiza în capră și făcea doar năzbâtii în casa celor ce erau colindați. Aceasta din urmă este una dintre cele mai amuzante *tradiții de Crăciun* din Transilvania.

Obiceiuri și tradiții din Maramureș

În **Maramureș**, tradițiile de Crăciun sunt un amestec de credințe păgâne cu cele creștine; spre deosebire de alte zone, aici are loc "*jocul moșilor*" – colindarea gazdelor de către colindători deghizați cu măști; aceștia colindau pentru a ura sănătate și fericire gazdelor.

Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufele și nu se dă nimic de împrumut; animalele din ogradă primesc mâncare din belșug; se spune că, dacă animalele se culcă pe partea stângă, atunci iarna va fi lungă și geroasă.

În ziua de Crăciun toate casele sunt curate, iar mesele îmbelșugate; bradul nu lipsește din nicio casă; acesta este împodobit cu mere, nuci și fasole uscată; fetele de măritat își scot zestrea la iveală și așteaptă flăcăii la colindat. În noaptea de Crăciun focul din sobă nu are voie să se stingă, de aceea bărbatul din casă așează pe foc o buturugă mare, denumită și *buturuga de Crăciun*.

Obiceiuri și tradiții din Moldova

Și în zona **Moldovei**, Crăciunul este o sărbătoare importantă; toate activitățile ce au loc în ziua ajunului sunt de fapt un ritual spre protecția animalelor, a livezilor și a gospodăriei; femeile curățau toată casa și făceau colaci, iar bărbații aveau grijă să înapoieze orice lucru luat cu împrumut. Tot în această zi femeile coceau un colac în formă de cifra 8, care în primăvară urma să fie afumat și pus între coarnele boilor ce arau pământul; în ajun femeile pregăteau masa de Crăciun, care urma să conțină vreo 12 feluri de mâncare, multe dintre acestea fiind din carne de porc, sacrificat cu câteva zile mai înainte. Nimeni nu mănâncă până când preotul nu vine să sfințească bucatele.

Tot în ziua Ajunului începeau și colindătorii să meargă pe la casele oamenilor; de dimineață colindau copiii cei mai mici, spre după masă urmau școlarii, iar spre seară colindau tinerii. Colinda începea de la cei mai importanți oameni ai comunității, cum ar fi preotul și învățătorul, apoi urmau rudele și familiile ce aveau fete de măritat.

Obiceiuri și tradiții din Bucovina

În **Bucovina** se crede că toate colindele sunt rostite pentru ca diavolii să dispară, iar satul să fie curat în noaptea de Crăciun; de asemenea se spune că este un mare păcat dacă o gospodărie are ușa închisă în ajunul Crăciunului și nu poate să-i primească pe colindători.

În ziua de Crăciun cei ce colindă sunt tinerii căsătoriți, oamenii maturi și chiar bătrânii; aceștia colindă doar la rude și prieteni.

Un alt obicei care în timp și-a pierdut semnificația este mersul cu steaua; acest obicei avea menirea de a informa oamenii de nașterea lui Hristos; copiii care mergeau cu steaua se deghizau în magi și vesteau marea minune.

Una dintre cele mai frumoase *tradiții de Anul Nou* este plugușorul. Tinerii merg cu "*Plugușorul*", iar flăcăii merg la colindat la fetele nemăritate; dar în acest caz colindele nu mai sunt urări de bine, ci sunt satire ironice și au menirea de a atrage atenția asupra unor năravuri ale gazdelor. Tot în această zi are loc și "*jocul caprei*" sau "*jocul cerbului*" – un ritual bine regizat, cu măști și personaje mitice.

Obiceiuri și tradiții din Oltenia

În zona **Olteniei** foarte multe tradiții de Crăciun sunt strâns legate de ritualuri de purificare și de aflare a ursitului de către fetele nemăritate. În Ajun are loc scormonitul în foc: toți membri familiei, indiferent de vârstă, dau cu joarda în foc și spun câteva versuri ce au menirea să protejeze gospodăria de boli și să aducă un an nou bogat și roditor. Câteodata sunt invitați și colindătorii să facă același lucru.

În ziua de Crăciun are loc un ritual al adunatului de gunoaie din curtea gospodăriei, pentru ca anul ce vine să aducă pui mulți. În fiecare gospodărie sunt pregătite "colinzile" – bețe de alun curățate de coajă; acestea sunt mai apoi trecute prin fum de pin. Femeia pregătește atâtea lumânări câte "colinzi" sunt și gătește un număr egal de colaci. Femeia bătrână din casă lua o "colindă", o lumânare, un colac, nuci, mere, zahăr și bomboane și dădea de pomană unui membru al familiei, rostind numele unui mort. Apoi toată familia cina, iar cei mici plecau la colindat.

În noaptea de Anul Nou, fetele nemăritate, legate la ochi, leagă o panglică pe al zecelea par din gard; a doua zi merg să vadă cum arată parul: dacă acesta e înalt și drept atunci viitorul lor soț va fi frumos; dacă parul este scorojit atunci bărbatul va fi urât; iar dacă parul este noduros atunci bărbatul va fi bogat.

Acestea sunt câteva tradiții și obiceiuri românești din diverse zone ale țării; din păcate multe dintre ele au fost uitate; poate doar bunicii noștri le mai cunosc; sau poate în unele sate uitate de lume aceste tradiții sunt la fel de vii ca și acum 2.000 de ani.

Crăciunul este o sărbătoare principală anuală, la fel ca în majoritatea statelor creștine. Crăciunul a fost introdus odată cu apariția creștinismului în România.

BIBLIOGRAFIE:

1. Brătulescu, M. - Colinda românească, Ed. Minerva, București, 1981;
2. Nicolau, I. - Ghidul sărbătorilor românești, Ed. Humanitas, București, 1998;
3. Pop, M. - Obiceiuri tradiționale românești, Ed. Excelsus Univers, București, 1999

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

BUZATU ALINA ANTONETA,
Școala Gimnazială Nr. 7 Alexandria

Pentru toți credincioșii, Nașterea Domnului este marea sărbătoare a creștinătății.

Crăciun este o semidivinitate arhaică, legată de cultul strămoșilor. Legenda spune că ”Moș Crăciun era un cioban rău care nu a vrut să o primească pe Fecioara Maria să nască în staulul lui. Dar nevasta lui Crăciun, o femeie miloasă, o primește în ascuns pe Maica Domnului și tot ea îl moșește pe Iisus. Moș Crăciun se înfurie și îi taie mâinile soției sale, dar fecioara Maria i le pune la loc”.

În tradiția populară, Crăciun este un om bătrân, înrudit cu Moș Ajun, fratele său mai mic.

De Crăciun au loc o serie de manifestări, care au în centrul lor colindele și mesele spirituale. Colindele vestesc nașterea lui Hristos, transmit urări de sănătate, rod bogat, împlinirea dorințelor în noul an.

Colindatul este cea mai răspândită tradiție a românilor.

”Colindatul” se desfășura, mai întâi, în seara și noaptea dinspre 24 decembrie, fiind cunoscut și sub numele de ”Moș Ajun”. Înainte vreme, flăcăii mergeau uneori călare pe cai frumos împodobiiți și cu clopoței la gât, pe la toate gospodăriile din sat. Colindătorii urau gazdelor sănătate, belșug și voie bună. Mai aproape de noi, colindatul a rămas mai ales pe seama copiilor. Colindatul se desfășura, apoi, în după-amiaza și seara zilei de 31 decembrie, de Anul Nou. Copiii și tinerii, în cete mici, umblau pe la case cu ”Bădica Traian”, cu ”Buhaiul” și cu ”Steaua mascată”. Ei cântau la ferestre colinde și urături. Înainte de revărsatul zorilor, până se luminează, înainte vreme, dar și astăzi, copiii merg cu ”Sorcova”, confecționată dintr-o ramură de pom înmugurit sau din busuioc, în trecut, iar mai recent din flori de hârtie colorată.

Bradul împodobit este rezultatul adaptării Creștinismului unui ritual păgân de adorare a copacilor. Ei împodobeau ramurile cu ațe colorate și pietre pictate, pentru a se asigura că spiritul se va întoarce în fiecare primăvară și va determina renașterea frunzelor, florilor și fructelor.

Bradul împodobit ne readuce în memorie amintirile frumoase legate de Crăciunurile trecute.

Tradiția împodobirii bradului datează din vremurile păgâne, astfel încât de Sărbători, fiecare creștin are în casă o ramură împodobită.

Iată câteva superstiții legate de brad și de sărbători:

- Nu se taie vârful bradului;
- Dacă aduci bradul în casă cu o zi înaintea Crăciunului aduce ghinion;
- În ziua de Crăciun, pâinea se așază sub masă, pentru a avea noroc;
- În ziua de Crăciun se mănâncă un măr, ca să te bucuri de sănătate anul care vine;
- În Ajunul Crăciunului, animalele și păsările pot vorbi(testarea acestei superstiții aduce ghinion);
- Se spune că porțile Raiului se deschid la miezul nopții, în Ajunul Crăciunului, iar cei care mor în aceste zile, ajung direct în Rai;
- Casa în care pe parcursul Sărbătorilor va arde focul(candelă, lumânare), nu va fi ocolită de noroc;
- Ca să fii ferit de farmece și de deochi, așezi în cele patru colțuri ale mesei, sub fața de masă, grăunți de usturoi și boabe de mei;
- Cine strănută în seara Anului Nou, va avea noroc tot anul.

Dintre toate serile de peste an, cea mai bogată în datini și credințe, cea mai misterioasă și cea mai așteptată de toată lumea este seara de Anul Nou. Tot românul aprinde în casă lumânări, lăsându-le să ardă toată noaptea în fața icoanei, ca să poată intra norocul în casă.

Să sperăm că vom avea cu toții sufletele curate precum cămașa lui Hristos, încercând să-i înduplecăm pe îngeri, prin Rugăciune, să se apropie de noi și să vegheze asupra noastră.

Bibliografie

- Ciocă-Bâtcă M., Bâtcă V., Monografia folclorică a Teleormanului, (1971), Alexandria, Casa Creației Populare a Teleormanului;
- Spiru I., Vechile și frumoasele noastre obiceiuri, (22 decembrie 1990), Teleormanul liber p. 2;
- Spiru I., Calendarul obiceiurilor și tradițiilor populare,(2003), Editura Teleormanul Liber;
- Burtan F., Dalbe obiceiuri de iarnă: Moș Ajunul, (25 decembrie 1991), Teleormanul liber, p.2.

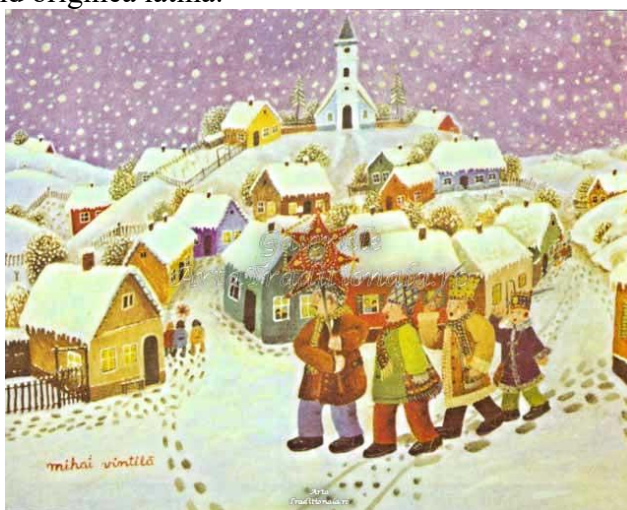
COLINDA

**Predoi Petrică-Eugen, profesor,
Colegiul Național „Anastasescu” și
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”**

Între bunurile de preț ale folclorului muzical românesc, datorită originii și diverselor semnificații generate de gândirea arhaică, se distinge colinda, rezultat al atitudinilor consensuale manifestate de membrii unei comunități în raport cu reprezentările și simbolurile culturale aferente acesteia. Din perspectiva genezei, potrivit cercetărilor, apariția și evoluția imediată a colindei pe pământ românesc se datorează sărbătorilor romane ce marcau sfârșitul și începutul unui an.

În tradiția romană, ritualul specific sărbătorii în chestiune avea la bază credința potrivit căreia cuvântul, odată rostit, devine faptă, astfel putând influența evoluția etapelor temporale viitoare. Însă, cu timpul, ritualul magic s-a diluat, ajungându-se, în final, la colindul real de tip roman, în fapt o urare stereotipă urmată de primirea unor daruri. Această variantă de colindă a fost adoptată pe pământ românesc în timpul expansiunii Imperiului Roman.

În continuare, împrejurările socioculturale ce au favorizat evoluția colindei românești se regăsesc în perioada cristalizării limbii și poporului român, procese parcurse concomitent și presupunând aceleași etape. În ceea ce privește etimologia termenului colindă, păreriile cercetătorilor concordă, cu toții afirmând originea latină.

Mihai Vintilă – Copii cu steaua

Primele atestări istorice pe seama obiceiurilor folclorice derulate cu ocazia marcării ciclurilor temporale se regăsesc, pe de o parte, în scriiturile cu caracter ecleziastic, iar pe de altă parte, în

consemnări aparținând unor persoane ce s-au aflat în trecere prin țările Române, în general diplomați. Din aceste surse reiese faptul că deși sărbătorile religioase creștine, în mod deliberat, au fost suprapuse celor păgâne, nu le-au putut înlocui pe deplin. Așadar, atitudinile nefavorabile venite din partea autorităților clericale nu au reușit să elimine din mentalul colectiv tradiția colindatului.

Prin urmare, divinitățile religiilor apuse, devenind personaje folclorice, au determinat apariția unei creații populare sincretice, în care simbolurile păgâne, ritualice, au interferat cu cele creștine. Astfel se explică de ce temele colindelor, pe lângă reperele fundamentale aferente teologiei creștine, conțin atât elemente cosmogonice, astrale, cât și motive ce amintesc de vechi ritualuri precum ofranda regenerativă sau vânătoarea inițiativă.

BIBLIOGRAFIE

- Brâncuși, P. și Cosma, O. L., *Curs de istoria muzicii românești, Volumul I*, 1968, București, Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu”
- Brâncuși, P., Constantinescu, G. și Cosma, O. L., *Curs de istoria muzicii românești, Volumul II*, 1969, București, Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu”
- Brâncuși, P., *Istoria Muzicii Românești*, 1969, București, Editura Muzicală
- Breazul, G., *Ideii curente în cercetarea cântecului popular, Studii I*, 1996, București, UCMR
- Breazul, G., *Pagini din istoria muzicii românești, I-II*, 1941, Craiova, Editura Scrisul românesc
- Breazul, G., *Patrium Carmen. Contribuții la studiul muzicii românești*, 1941, Craiova, Editura Scrisul românesc
- Cantemir, D., *Descriptio Moldaviae*, 1981, București, Editura Minerva
- Densușeanu, N., *Dacia Preistorică*, 1986, București, Editura Meridian

CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOAREA LA ROMÂNI

**Prof. înv. preșc. Elena ALBU
GPP Nr. 7, Alexandria**

Datinile, obiceiurile și tradițiile au rolul lor, verificate de-a lungul istoriei, în permanență cultură a unui neam. De aceea am căutat să cultivăm copiilor conștiința apartenenței la o cultură națională, valoroasă chiar prin diversitatea ei provenită din unicitate.

Crăciunul este o sărbătoare religioasă creștină, care marchează nașterea lui Iisus Hristos (pe 25 decembrie, conform calendarului gregorian), în anul 1. Înainte de acest moment, însă, sărbătoarea celebra nașterea lui Mithra, zeul luminii din mitologia persană. Tot în jurul acestei zile, romanii sărbătoreau și solstițiul de iarnă, un prilej grozav pentru festivaluri și ritualuri ale oamenilor din Antichitate.

La începutul creștinismului, oamenii nu sărbătoreau Crăciunul, căci Paștele și jertfa lui Hristos din jurul Învierii erau mult mai importante. Ulterior, în secolul al VI-lea, pentru a elimina atenția oferită zeului Mithra, Biserica Apuseană a decis ca 25 decembrie să fie ziua în care creștinii îl sărbătorească pe Hristos. Acest obicei a fost preluat ulterior și de Biserica Răsăriteană.

Nașterea Domnului (sau Crăciunul) este o sărbătoare foarte apreciată de copii și de adulți. Este cunoscută și ca perioada cadourilor, a sosirii lui Moș Crăciun, a împodobirii bradului, a colindelor și a timpului petrecut în familie. Atunci când ne gândim la „Ce este Crăciunul?” sunt câteva lucruri care ne trec prin minte:

❖ Moș Crăciun - este un personaj în vârstă, cu barbă albă și îmbrăcat în roșu, care confecționa jucării și pe care le vindea inițial în seara de dinaintea Crăciunului. Astăzi, Moșul este cunoscut pentru faptul că dăruiește cadouri tuturor copiilor cuminți, pe care le lasă sub bradul de Crăciun, el fiind așteptat cu biscuiți și un pahar de lapte. Casa și atelierul lui se află într-un sat finlandez, din regiunea Laponia, unde este ajutat de spiriduși, la construirea jucăriilor, și de reni, la livrarea acestora;

❖ bradul de Crăciun - este un simbol al lui Hristos, legătura dintre cei doi fiind dată de faptul că bradul este un arbore cu frunzele permanent verzi, iar Iisus este speranța veșnică pe care Dumnezeu a trimis-o oamenilor de pe Pământ. Totodată, acele bradului îndreptate în sus au în vedere legătura omului cu Divinitatea.

Asemenea multor țări de pe mapamond, și în România se celebrează nașterea lui Iisus Hristos. Acest lucru se realizează prin intermediul unor obiceiuri și tradiții de Crăciun:

- ✓ redactarea unei scrisori pentru Moș Crăciun de către copii;
- ✓ împodobirea bradului de Crăciun în seara de Ajun;
- ✓ participarea la slujba de Crăciun;
- ✓ colindatul din casă în casă, pentru a răspândi vestea Nașterii Domnului;
- ✓ mersul cu Steaua și cu Capra, marcând bucuria sărbătorii;
- ✓ tăierea porcului de Ignat (sau în general cu câteva zile înainte de Crăciun) și prepararea unor bucate alese folosind carne de porc;
- ✓ masa de Crăciun în familie.

Împărtășirea bucuriei dată de Nașterea lui Hristos se realizează de secole prin intermediul unor cântece de bucurie. Astfel, copiii sau adulții pregătesc colinde de Crăciun care slăvesc venirea lui Iisus Hristos pe lume și merg din casă în casă pentru a duce mai departe vestea. Cei care colindă sunt răsplătiți de gazde cu bani sau cu covrigi, nuci, mere, cozonac, fructe ori colaci proaspeți.

Mersul cu colindul este o tradiție de Crăciun care debutează în ziua de Ajun în cele mai multe zone ale țării. Pentru a avea un an îmbelșugat este bine să îi primești pe colindători ca să te ureze.

Ca adulți simțim încă mirosul Crăciunului copilăriei noastre, mirosul de scorțișoară, nucă și vanilie, care cuprindea întreaga casă în toiul pregătirilor din ziua de Ajun.

Bibliografie:

Pr. Dr. Ion Săuca, *Abecedarul micului creștin*, Parohia Română, București, 1992
<https://florynleahu.wordpress.com/2009/12/29/istoria-si-originile-craciunului-2/>

CRĂCIUNUL – POVEȘTEA VECHE A UNEI MAGII NEÎNTRERUPTE

**Zoltan Medeea-Ioana, Clasa a IX-a ,
Colegiul Național “Anastasescu”,
Prof. Vaicăr Silvia**

Crăciunul este mai mult decât o sărbătoare; este un moment în care magia și tradițiile reușesc să unească generații și să aducă bucurie în suflete. În fiecare an, sunetul colindelor răsună în sate și orașe, anunțând venirea sărbătorilor. Mirosul de cozonaci proaspăt scoși din cuptor, bradul împodobit cu globuri strălucitoare și poveștile spuse lângă sobă creează o atmosferă unică, greu de uitat. În spatele acestor momente speciale se ascund obiceiuri vechi, moștenite din străbuni, care continuă să ne amintească de frumusețea și valoarea tradițiilor de Crăciun.

Colindătorii, de obicei copii sau tineri, merg din casă în casă, purtând cu ei steaua și cântând versuri tradiționale. Gazdele îi întâmpină cu daruri simbolice: mere, nuci, covrigi sau prăjituri de casă. Aceste obiceiuri păstrează vie legătura cu strămoșii noștri și reamintesc importanța comunității și a generozității în această perioadă.

Un alt obicei tradițional care marchează sărbătorile de Crăciun este tăiatul porcului, o practică adânc înrădăcinată în cultura rurală din România. Acesta este un moment central în gospodăriile din multe zone, un eveniment care adună întreaga familie și comunitatea. Tăiatul porcului se face în ajunul Crăciunului, iar din carnea acestuia se pregătesc o mulțime de preparate tradiționale, cum ar fi sarmale, piftie, caltaboși și cârnați. Această tradiție este însoțită de obiceiuri vechi, precum alegerea porcului din turmă, tăierea acestuia cu respect și mulțumire, dar și împărțirea cărnii cu vecinii sau rudele care nu au posibilitatea să își taie propriul porc. Actul de a dăru din darurile obținute simbolizează generozitatea și unitatea comunității.

În aceleași zile, gospodinele se pregătesc pentru gătitul bucatelor tradiționale, care nu lipsesc niciodată de pe masa de Crăciun. Cozonacii, cu nucă și cacao sau cu mac, sunt nelipsiți în fiecare familie. În multe case, gătitul acestora este o activitate de familie, fiecare membru având un rol, de la frământatul aluatului până la coacerea acestora în cuptoare de lemn, care le dau o savoare aparte. Acest ritual adâncește legătura cu tradițiile, iar mirosul dulce al cozonacilor aduce un strop de magie în fiecare casă.

În anumite zone ale țării, se păstrează și tradiția de a umbla cu „plugușorul”, un obicei de Anul Nou, dar care este adesea legat de pregătirile pentru Crăciun. Copiii și tinerii merg din casă în casă cu un „plugușor” decorat, cântând colinde care aduc noroc și belșug pentru anul ce vine. Aceasta este o formă de urare și de celebrare a începutului unui nou ciclu al vieții. În unele regiuni, se mai păstrează și obiceiul „caprei”, în care tinerii se costumează în capră și dansează prin sat pentru a alunga spiritele rele și pentru a asigura prosperitatea locului.

De asemenea, în multe familii, Crăciunul este însoțit de o mare pregătire spirituală. La biserică, oamenii participă la slujbe, iar în unele zone se păstrează obiceiul de a merge la colindat în grupuri organizate. În aceste momente, colindele tradiționale sunt cântate cu multă dăruire, iar mesajul lor adânc religios și moral aduce aminte de nașterea Mântuitorului și de importanța iubirii și a speranței în viața fiecărei persoane.

În orașe, unde ritmul vieții este adesea mai alert și mai impersonal, Crăciunul își găsește locul în strălucirea decorațiunilor, în bucuria copiilor care așteaptă cu nerăbdare să primească daruri, dar și în momentele de liniște pe care le petrecem alături de familie sau prieteni. Chiar și în agitația cotidiană, Crăciunul aduce cu sine o pauză necesară de la grijile vieții de zi cu zi, o ocazie de a reflecta asupra celor ce contează cu adevărat: iubirea, pacea și unitatea.

Cea mai mare frumusețe a Crăciunului nu constă doar în tradițiile și obiceiurile care îl înconjoară, ci în capacitatea lor de a ne aduna împreună și de a ne face să apreciem momentele simple, dar profunde, care ne definesc viața. În fiecare an, magia Crăciunului ne face să ne simțim acasă, indiferent de locul în care suntem, și ne aduce aminte de frumusețea unui dar oferit din inimă, de generozitatea de a oferi fără a aștepta nimic în schimb și de bucuria de a fi alături de cei pe care îi iubim. În ciuda diversității culturale și a modului în care sărbătorile sunt marcate în diferite colțuri ale lumii, esența Crăciunului rămâne neschimbată: un timp al reuniunii, al împărtășirii și al recunoștinței. Este o perioadă în care toți, de la cei mai tineri până la cei mai vârstnici, se simt mai apropiați unii de alții, iar legăturile de familie și comunitate sunt mai puternice decât oricând.

Această sărbătoare aduce în sufletele noastre nu doar lumină și speranță, ci și o amintire constantă că, dincolo de toată agitația zilnică, ceea ce contează cu adevărat sunt relațiile autentice, momentele împărtășite și iubirea necondiționată. Crăciunul ne învață că, indiferent de provocările întâmpinate pe parcursul anului, există întotdeauna un loc al bucuriei și al reconcilierii, un loc unde ne putem regăsi și sărbători împreună.

Aceasta este esența Crăciunului: o sărbătoare a iubirii, tradiției și comuniunii, care ne învață să fim recunoscători pentru tot ce avem și să prețuim fiecare clipă petrecută alături de cei dragi.

Bibliografie:

<https://ppli.ie/wp-content/uploads/2019/02/Traditie-romaneasca-de-Craciun.pdf>
<https://www.novakid.ro/blog/totul-despre-craciun-si-semnificatia-acestei-sarbatori/>

CRĂCIUNUL LA ROMÂNI

**CROITORU CARMEN SIMONA
 PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR
 ȘCOALA GIMNAZIALĂ MAVRODIN**

Creștinii celebrează Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului, în fiecare an, pe 25 decembrie fiind una dintre cele mai așteptate sărbători, atât în România, cât și în restul lumii. Această sărbătoare este una încărcată cu tradiții și obiceiuri, unele dintre ele păstrate de sute de ani.

În data de 20 decembrie, odată cu Ignatul, când se taie porcul, se intră în sărbătorile de iarnă. Tăierea porcului de Crăciun are o dată bine fixată în tradiția creștină românească. Această zi a rămas în comunitatea românească prin sacrificarea porcului, însă fără conotații sacre. În vremurile mai apropiate de noi, obiceiul tăierii porcului de Crăciun cu păstrarea tuturor datinilor își are izvorul în îndestularea cu carne și produse tradiționale la mesele de sărbători, dar nu numai – pentru că o serie de preparate vor fi păstrate și vor fi consumate până aproape de vară și chiar la seceriș.

Tăierea simbolică a porcului se face prin înjunghiere, apoi animalul este pârlit, spălat cu mălai și acoperit cu o pătură. În cele mai multe locuri, i se face o creștătură în formă de cruce pentru ca produsele, carnea lui să fie binecuvântate. Copiii se suie călare pe porc, ca să aiba noroc tot anul. Apoi se scot intestinalele și măruntaiele, se tranșează carnea și se trece la prepararea produselor tradiționale – sângerete, lebăr, cârnați, caltaboși etc. În

ziua în care se taie porcul se face și ”pomana porcului” cu toți cei care participă, dar cu cei ai casei și vecini.

În zilele noastre, cel mai adesea, porcul este tăiat cu câteva săptămâni înainte de Crăciun pentru ca o parte din preparate să aibă timp să stea la afumătoare și să fie numai bune pentru masa de Crăciun și cea de Anul Nou.

Înainte de ajun, în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în unele zone ale țării se face masa de ajun, pentru sufletele morților, cu alimente de post la care este invitat și preotul ca să le guste și să le binecuvânteze. Tot în această perioadă încep și colindele de Crăciun, care anunță Nașterea Domnului. Colindătorii sunt răsplătiți cu covrigi, mere, nuci și turte specifice, numite „scutecele lui Hristos”, dar mai nou lumea oferă și bani. Chiar și la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, pentru că aduc armonie în relațiile dintre oameni și belșug în case și pe ogoare.

Tradiții și obiceiuri de Crăciun:

- în ajunul Crăciunului nu se bea rachiu, considerându-se băutura diavolului;
- nu se dă de împrumut și se ia înapoi ce s-a împrumutat;
- nu se aruncă gunoiul;
- se spune că nu e bine să te bați, nici măcar în glumă, că te umpli de bube în timpul anului;
- copiii pornesc cu colindul: „Bună dimineața la Moș Ajun, ne dați ori nu ne dați”.

În unele zone, copiilor li se dă să mănânce pepene, ca să fie grași tot anul. În noaptea dinspre Crăciun se spune că apa se preface în vin și animalele vorbesc. Cei care cresc albine nu trebuie să dea nimic din casă în ziua de Ajun, pentru ca albinelor să le meargă bine și să nu le piardă la roit. Fetele nemăritate trebuie să țină post negru pentru a-și putea visa ursitul. La țară, în ziua de Ajun se coace cozonacul.

După ce s-a născut Iisus, Moș Crăciun a început să culeagă fructe și să le arunce cu bucurie copiilor care treceau pe acolo. De aici vine obiceiul ca Moș Crăciun să aducă daruri copiilor. Cadourile sunt legate și de închinarea magilor care au adus daruri (aur, smirnă și tămâie) Pruncului Sfânt. În zilele noastre, o persoană îmbrăcată în haine roșii, cu barbă și sac cu jucării împarte cadouri tuturor copiilor. Obiceiul împodobirii bradului este destul de recent în România. Brazii simbolizează Sfânta Treime. Podoabele semnifică bogăția și cunoașterea, exact ca pomul sacru din Grădina Edenului.

Începând cu această zi și până la Bobotează, copiii umblă cu Steaua. Ei poartă pe cap o coroană din hârtie colorată și colindă. Acum are loc și Vicleimul sau Irozii. Este momentul în care tinerii pun în scenă nașterea lui Hristos și șiretenia lui Irod care a poruncit uciderea pruncilor. Se consideră că e bine să mâncăm pește la micul dejun, pentru a fi sprinteni în perioada ce urmează. Creștinii ortodocși merg înainte la biserică, la Liturghie. Cei ce s-au spovedit se împărtășesc și abia apoi se așază la masă cu familia.

Bibliografie:

- Ghinoiu, I., Mică enciclopedie de tradiții românești”, 2008, București, Editura Agora
 prof. Ghinoiu, I., Obiceiuri de peste an. Dicționar, 1997. Ed. Fundației Culturale Române
 Pamfile, T., Sărbătorile la români, 2007, Editura Saeculum
 Ghinoiu, I., Sărbători și obiceiuri Românești, 2002, Editura Elion, 2002

CRĂCIUNUL EUROPEAN

Prof. dr. Adrian Dragnea Cătălin
Colegiul Național „Anastasescu”, Roșiorii de Vede

Numeroase popoare sărbătoresc Crăciunul după obiceiuri și tradiții vechi de sute de ani, diferențele fiind date, în principal, de apartenența la o anumită religie, însă este universal valabil obiceiul mesei de Crăciun în familie sau alături de cei dragi. Schimbul de cadouri, împodobirea pomului, prăjiturile cu marțipan, ori vinul fiert cu scorțișoară sunt doar câteva dintre simbolurile pe care țările lumii le asociază acestei mari sărbători.

Crăciunul este una dintre cele mai îndrăgite sărbători din Europa, aducând împreună o multitudine de tradiții și obiceiuri care variază de la o țară la alta. Aceste practici reflectă nu doar credințele religioase, ci și influențele culturale și istorice ale fiecărei națiuni.

1. Germania: Adventul și Crăciunul

În Germania, sărbătoarea Crăciunului începe cu perioada Adventului, care durează patru săptămâni. O tradiție populară este calendarul de Advent, care oferă o mică surpriză în fiecare zi până la Crăciun. O altă obicei este piața de Crăciun (Weihnachtsmarkt), unde se vând dulciuri, ornamente și băuturi calde precum vin fiert (Glühwein).

2. Italia: La Befana

În Italia, Crăciunul este marcat printr-o figură interesantă, La Befana, o vrăjitoare bună care aduce daruri copiilor pe 5 ianuarie, în noaptea de Epifanie. În Ajunul Crăciunului, familiile se adună pentru a pregăti un festin cu feluri tradiționale, incluzând pește și diverse preparate din carne.

3. Spania: Los Reyes Magos

În Spania, Crăciunul se sărbătorește cu accent pe ziua celor Trei Regi (Los Reyes Magos) pe 6 ianuarie. Aceasta este o zi în care copiii primesc cadouri, iar tradiția include și o prăjitură specială, Rosca de Reyes, o pâine dulce decorată, în care este ascunsă o figură. Cine găsește figura trebuie să organizeze sărbătoarea anul următor.

4. Marea Britanie: Crăciunul în familie

În Marea Britanie, Crăciunul este un moment de reunire a familiei. Un obicei popular este "Christmas cracker" – un mic cadou înfășurat într-un hârtie colorată, care este deschis de obicei la masa de Crăciun, generând glume și surprize. De asemenea, curcanul umplut este preparatul principal, iar prăjitura de Crăciun, cu fructe și nuci, este un alt element esențial.

5. România: Colindatul și masa de Crăciun

Crăciunul este o sărbătoare plină de tradiții ce variază de la o cultură la alta, dar care au un numitor comun: bucuria de a celebra nașterea lui Iisus Hristos. În România, Crăciunul este asociat cu obiceiuri străvechi, unele păstrate din vremea dacilor, iar tradițiile de Crăciun includ colindatul, unde grupuri de tineri merg din casă în casă pentru a cânta colinde. Seara de Ajun este marcată de o masă festivă, care include preparate precum sarmale, cozonac și vin fiert. Un alt obicei este "tăierea porcului", care aduce împreună familia și este parte din ritualurile de Crăciun.

Iată câteva din cele mai cunoscute obiceiuri de Crăciun ale românilor:

Împodobirea bradului

Împodobirea bradului de Crăciun este una dintre cele mai iubite tradiții. În România, aceasta se face de obicei în Ajunul Crăciunului. Bradul este decorat cu globuri, beteală, și luminițe, iar în vârful său se pune o stea care simbolizează steaua care a călăuzit magii spre Betlehem.

Colindatul

Colindatul este o tradiție esențială, prin care copiii și tinerii merg din casă în casă, cântând colinde. Exemple de colinde populare includ „O, brad frumos” și „La mulți ani cu sănătate”. Colindătorii sunt adesea răsplățiți cu bani, prăjituri sau fructe.

Masa de Crăciun

Masa de Crăciun este plină de bucate tradiționale. În multe regiuni, se pregătește o masă de post în Ajun, iar a doua zi se servesc preparate precum sarmale, cozonac și mămăligă. Un obicei interesant este servirea „pâinii împletite” care simbolizează unitatea familiei.

Vizita lui Moș Crăciun

O altă tradiție populară este venirea lui Moș Crăciun, care aduce cadouri copiilor. În unele zone, Moș Nicolae este cel care aduce daruri pe 6 decembrie, iar Moș Crăciun pe 25 decembrie.

Așadar, tradițiile de Crăciun ne aduc împreună, întărind legăturile familiale și comunitare. Fiecare obicei are o semnificație profundă, iar sărbătorile de iarnă sunt o oportunitate de a celebra iubirea și generozitatea.

Tradițiile și obiceiurile de Crăciun din Europa sunt diverse și reflectă bogăția culturală a continentului. Fie că este vorba despre piața de Crăciun din Germania sau despre colindatul din România, fiecare obicei aduce un sentiment de căldură, bucurie și unitate în comunități. Crăciunul rămâne o sărbătoare care aduce oamenii împreună, indiferent de diferențele culturale.

Bibliografie:

Beaumont, Emilie, „Obiceiuri de Crăciun în lume”, 2021, București, Ed. Aramis
 Georgescu, Ana, „Crăciunul în folclorul românesc.” 2018, București, Editura Arta
 Ionescu, Elena, „Colinde și tradiții de Crăciun.” 2021, București, Editura Universității,
 Niculescu, Maria, „Sărbători și obiceiuri românești.” 2019, București, Editura Cultura,
 Stan, Ion, „Tradiții și obiceiuri de Crăciun în România.” 2020, București, Editura Didactică și Pedagogică,

ÎMPODOBIREA BRADULUI DE CRĂCIUN, O TRADIȚIE PLINĂ DE MAGIE!

**Prof. înv. preșc. Voicu Daniela
 Școala Gimnazială Nr.1 Limanu/
 Grădinița ”Frații Grimm” 2 Mai**

Crăciunul sau Nașterea Domnului este o sărbătoare creștină celebrată la 25 decembrie (în calendarul gregorian) sau 7 ianuarie (în calendarul iulian) în fiecare an. Ea face parte din cele 12 sărbători domnești (praznice împărătești) ale Bisericii bizantine, a patra mare sărbătoare după Paști, Rusalii și Vinerea Mare

Împodobirea bradului de Crăciun este una dintre cele mai frumoase și așteptate tradiții ale sărbătorilor de iarnă. Este un moment în care familiile se reunesc, creează amintiri de neuitat și aduc un strop de magie în casele lor.

Originile acestei tradiții se pierd în negura timpului, dar se crede că bradul, cu frunzele sale mereu verzi, simboliza viața eternă și renașterea. În timp, a căpătat semnificații religioase și a devenit un simbol al sărbătorilor de iarnă.

Împodobitul bradului face parte din tradițiile sărbătorilor de iarnă încă de dinainte de Hristos, de pe vremea când sărbătoarea Crăciunului se numea Saturnalia.

Primul brad a fost împodobit în Letonia, în anul 1510, iar prima mențiune scrisă apare în Germania, în anul 1530.

În ceea ce privește țara noastră, primul brad care a fost împodobit a fost la curtea regelui Carol I, în anul 1866, odată cu sosirea dinastiei Hohenzollern în Țările Române.

De-a lungul timpului, decorațiunile pentru brad s-au diversificat. Inițial, se foloseau obiecte naturale precum mere, nuci, lumânări și panglici. Mai târziu, au apărut globurile, beteala și alte ornamente specifice.

Nu există o rețetă universală pentru a împodobi bradul, ci mai degrabă o multitudine de idei și combinații care pot crea un decor unic și personalizat. Roșul, verdele și auriul sunt considerate culori tradiționale de Crăciun. Verdele simbolizează viața și renașterea, roșul este asociat cu sângele lui Hristos, în timp ce auriul este considerat simbolul luminii și bogăției. Tradiția spune că cele trei nuanțe trebuie să se regăsească în podoabele alese pentru decorarea pomului de Crăciun, dar fiecare familie are propriul ritual de împodobire.

Vârful bradului este punctul focal al decorațiunilor și merită o atenție specială. Poți alege o stea, un înger, un arc sau orice alt element decorativ care îți place.

Cel mai vândut brad de Crăciun este molidul din Norvegia.

La noi în țară, tradiția este ca bradul împodobit să fie păstrat până la Sfântul Ion, pe 7 ianuarie, pentru ca prosperitatea să abunde în casă tot timpul anului.

Conform tradiției, împodobirea pomului de Crăciun trebuie să aibă loc în noaptea 24 spre 25 decembrie. În multe țări din lume, încă se consideră că Moș Crăciun este cel care aduce bradul copiilor.

Astăzi, împodobirea bradului de Crăciun este mai mult decât un simplu obicei. Este un moment de familie, de bucurie și de împăcare. Bradul împodobit devine centrul atenției în fiecare casă, aducând cu el atmosfera caldă și magică a sărbătorilor.

CRĂCIUNUL

Prof. Înv. Preșcolar Lazăr Elena Georgiana
Grădinița cu Program Normal nr.6 Roșiori de Vede, jud. Teleorman

Crăciunul este denumirea sărbătorii Nașterii Domnului Iisus Hristos, celebrată în calendarul creștin la 25 decembrie.

În anul 274, solstițiul de iarnă a căzut pe 25 decembrie. Împăratul Roman Aurelian a proclamat data ca "Natalis Solis Invicti", festivalul nașterii soarelui invincibil. În 320, Papa Julius a menționat 25 decembrie ca data oficială a nașterii lui Iisus Hristos. Crăciunul a devenit sărbătoare legală abia în secolul trecut.

În anul 325, Constantin cel Mare, primul împărat roman creștin, a introdus Crăciunul ca o sărbătoare fixă ce se celebră în data de 25 decembrie.

Obiceiuri de Crăciun

În Ajun, gospodarii pun mână pe toate uneltele din curte, ca în anii următori să le poată folosi cu spor. Se zice că nu este bine să se aducă în casă bradul de Crăciun înainte de 24 decembrie și să se decoreze după 12.00 noaptea. Cu o zi înainte de Crăciun, sătenii pun într-o găleată cu apă o potcoavă. Primul va bea gospodarul, apoi o va da vitelor, astfel ca ele să fie tari ca fierul. Găinilor li se va da de mâncare din ciur sau sită, ca în anii următori să facă ouă mai multe.

Ciobanii aşază sub pragul casei un drob de sare învelit, pe care îl lasă în acel loc până la "Alesul oilor", care are loc în fiecare an, în luna aprilie. Atunci ei îl scot, îl macină şi îl amestecă cu tăraţe, după care îl dau oilor, pentru ca turma să sporească. Hornurile se curăţă, iar funinginea se pune la rădăcina pomilor, care vor avea un rod mai bogat.

În noaptea dintre Ajun şi Crăciun se priveghează. În timpul priveghiului, pe masă se pune un colăcel cu un cuţit înfipt în el. Masa, aşezată la ora 17.00, în Ajun, trebuie să rămână întinsă toată noaptea, iar cine are cămin va lăsa focul aprins în tot acest timp.

De Crăciun, pâinea se aşază sub masă, ca să atragă norocul, iar sub faţa de masă se pune pleavă de grâu, pentru belşug. Până la Crăciun, toată lumea trebuie să se împace cu duşmanii.

Tot pe la sate există credinţa conform căreia, în Ajun, mâncarea de căpetenie este grâul. Când sătenii se aşază la masă, mai întâi gustă din grâu şi îl aruncă cu lingura în sus, pentru "a se prinde de grindă, că se prinde rodul". Pentru a respecta scena "Cinei cea de taină", la care au participat 12 apostoli şi Domnul Hristos, în ajun este bine să se gătească 12 feluri de bucate. Turtele de Crăciun se mai numesc în unele părţi ale ţării şi "pelincele Domnului". La masă, sătenii stau cu picioarele pe topor, ca să fie tari ca fierul peste an.

În multe sate româneşti, în seara de Crăciun (ca şi în noaptea de Sfântul Andrei), se ung cu usturoi vitele şi grajdurile, pentru a nu apărea duhuri necurate. Usturoiul se pune în coarne, pe frunte, pe spate, făcându-li-se vitelor semnul crucii. Se mai ung şi oamenii cu usturoi pe frunte, la coate şi în genunchi, precum uşile, ferestrele pentru a alunga demonii nopţii.

În dimineaţa de Crăciun e bine să ne spălăm pe faţă cu apă curgătoare, luată anume dintr-o vale în care punem şi o monedă de argint pentru ca tot anul să fim curăţi ca argintul.

Prin unele părţi este obiceiul ca în ziua de ajunul Crăciunului, dascălii tineri bisericeşti să umble cu Icoana. Este vorba de o Icoană pe care este zugrăvită Naşterea Lui Iisus Hristos, în mijlocul staulului. Intrând în casă, unul din dascăli aşează marginea de jos a icoanei pe piept, ţinând mâinile de cele două colţuri de sus şi începe a cânta troparul naşterii Mântuitorului.

Un alt obicei răspândit mai cu seamă în Moldova este Sfinţirea Mesei de Ajun. Această datină de a umbla preotul cu ajunul să sfinţească masa şi să vestească enoriaşilor Naşterea Domnului este foarte veche.

Prin nordul Moldovei se pregăteşte masa de ajunul Crăciunului cu mâncăruri de post. Nimeni nu are voie să descopere masa până nu intră preotul pe uşă. Preotul blagosloveşte masa de post, gustă primul bucatele, apoi cei ai casei.

Bibliografie:

„Crăciunul românilor. Tradiţii şi obiceiuri de Crăciun, la noi şi în lume.”, ed. Donaris, 2012

RITUALUL COLINDELOR ÎN CADRUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE SPECIFICE SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ

**SERGENTU DELIA, Dr. Ing. Prof., Şcoala Gimnazială Drăgăneşti de Vede,
Şcoala Gimnazială Vede şi Şcoala Gimnazială nr. 1 Măldăeni, jud. Teleorman**

Colindele se clasifică în general după sfera lor tematică. În practică, se deosebesc anumite funcţii, corespunzătoare destinatarului colindei (de fată, de băiat, de negustor, de tineri însurăţi, de logodiţi), a locului de desfăşurare (la intrarea şi la plecarea din casă, de fereastră), sau a momentului (de doliu, de zori). Pornind de la rolul normativ binecunoscut al acestora, se pot descifra mai multe

funcții secundare subordonate funcției de bază, care este urarea. Între funcțiile secundare cele mai des întâlnite sunt cele de: comunicare, inițiere, întărire a coeziunii grupului social, protecție, normare, manifestare a sacrului și experimentare a acestuia, onomastice sau catharetice.

În ceea ce privește felul colindatului, Emilia Comișel și Ovidiu Bîrlea identifică trei mari categorii:

- Colidatul celor mici
- Pițărăii sau mersul cu Moș Ajunul - cu caracter agricol, prin care se urează belșug la grâne și animale. Se încheie cu solicitarea darurilor.
- Sorcovitul - prin care se urează sănătate
- Colindatul cu mască
- Mersul cu capra (sau turca, țurca, brezoaia) - rămășiță a culturilor dionisiace
- Mersul cu ursul - rămășiță a cultului totemic al ursului
- Colindatul propriu-zis, al cetelor de flăcăi sau fete

„Ritualul se desfășoară de obicei începând din Ajunul Crăciunului (24 decembrie), până dimineața zilei următoare. Grupul de șase până la treizeci de tineri (colindători) aleg un vătaf, care cunoaște obiceiurile tradiționale și vreme de patruzeci sau optsprezece zile ei se adună de patru, cinci ori pe săptămână, într-o casă anumită, ca să primească instrucția necesară. În seara zilei de 24 decembrie, îmbrăcați în straie noi și împodobiți cu flori și zurgălăi, colindătorii fac urări mai întâi la casa gazdei, apoi trec pe la toate casele din sat. Chiuie pe străzi, cântă din trompete și bat darabana, pentru ca larma făcută să alunge duhurile rele și să-i vestească pe gospodari de sosirea lor. Ei cântă prima colindă la fereastră și după ce au primit învoirea celor ai casei, intră în casă și își continuă repertoriul, dansează cu fetele tinere și rostesc urările tradiționale. Colindătorii aduc sănătate și bogăție, reprezentate de o rămurică de brad pusă într-un vas plin cu mere și pere mici. Exceptând familiile cele mai sărace, de la celelalte primesc daruri: colaci, plăcinte, fructe, carne, băutură etc.

După ce au străbătut întreg satul, grupul colindătorilor organizează o serbare la care iau parte toți tinerii.” —Mircea Eliade în *Istoria credințelor și ideilor religioase*"

Ritualurile care implică ființe animaliere („Capra”, „Ursul”) se caracterizează prin existența anumitor roluri: animalul (un flăcău costumat, care face zgomote caracteristice: clămpănit/mormăit și dansează), și un „moș” sau doi.

În fiecare an, în apropierea Sărbătorilor de Iarnă, organizez împreună cu colectivul de elevi ai clasei mele activități educative extracuriculare specifice.

Prezint câteva din reperatele unei astfel de activități:

Prezentatorul:

Steluțe albe înveșmântă drumul,

Și buzele tresaltă de cântece și vers.

În seara asta noi serbăm Crăciunul,

Alături de întregul univers.

Cântecel 1: A venit iarna

Poezie 1: Iarna – de Vasile Alecsandri

Poezie 2: Iarna pe uliță – George Coșbuc

Cântecel 2: Ninge, Ninge...

Poezie 3: Omul Crăciunului – de George Coșbuc

Poezie 4: O, brad frumos! – de Radu Gyr

Cântecel 3: Moș Crăciun cu plete dalbe

Vine Moș Crăciun, însoțit de un spiriduș și împarte cadouri copiilor.

Poezie 5: Moș Crăciun – de Octavian Goga

Poezie 6: Moș Crăciun – de Nichifor Crainic

Cântecel 4: Plugușorul copiilor

Bibliografie

1. Buleoiu, O., Folclorul de iarnă și poezia păstorească, 1979, București, Editura Minerva,
2. Cojocaru, N., Cântece, obiceiuri și tradiții populare românești, 1984, București, Editura Minerva
3. Nicolau, I., Ghidul sărbătorilor românești, 1998, București, Editura Humanitas
4. Pop, M., Obiceiuri tradiționale românești, 1976, București, Editura Minerva

Webografie:

1. <http://www.ghiduri-turistice.info/ghid-turistic-traditii-si-obiceiuri-romanesti-de-iarna>
2. <http://www.ro.wikipedia.org/wiki/Crăciun>
3. http://www.calificativ.ro/Serbari_de_Craciun-su836.html

CRĂCIUNUL – ÎNSEMNĂTATE ȘI TRADIȚII

Prof. Dragnea Laura Valentina
Liceul Tehnologic "Anghel Saligny", Roșiorii de Vede

Crăciunul este o sărbătoare majoră a creștinătății, care celebrează nașterea lui Iisus Hristos, însă originile sale și evoluția de-a lungul secolelor sunt mai complexe și îmbogățite de tradiții și obiceiuri diverse. Această sărbătoare este marcată la 25 decembrie în majoritatea țărilor, dar semnificațiile și obiceiurile legate de Crăciun s-au schimbat și au evoluat de-a lungul istoriei, îmbinând elemente religioase, culturale și chiar păgâne.

Crăciunul are la bază nașterea lui Iisus Hristos, evenimentul central al creștinismului. Potrivit Noului Testament, Iisus s-a născut în Betleem, din Fecioara Maria, și a fost considerat Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii. Deși data exactă a nașterii sale nu este cunoscută, Biserica creștină a ales 25 decembrie ca dată a sărbătorii. Această dată nu apare în Evanghelii, dar se presupune că a fost aleasă pentru a coincide cu diverse sărbători păgâne care aveau loc în jurul aceleși perioade, ceea ce ar fi făcut mai ușoară adoptarea Crăciunului în rândul populației păgâne convertite la creștinism.

De-a lungul secolelor, Crăciunul a evoluat dintr-o sărbătoare strict religioasă într-o sărbătoare culturală și comercială. În secolul al XIX-lea, în special în Anglia și Statele Unite, Crăciunul a început să capete o formă mai familiară, cu accent pe reuniunile de familie și schimbul de daruri. În această perioadă a apărut și imaginea lui Moș Crăciun, inspirată de Sfântul Nicolae și de tradițiile europene. Moș Crăciun a devenit un simbol al generozității și al bucuriei, iar imaginea sa a fost popularizată în mod semnificativ de ilustrațiile din reviste și cărți.

Crăciunul în România este marcat de numeroase tradiții și obiceiuri care sunt transmise din generație în generație. Aceste tradiții includ colindele, masa festivă de Crăciun, pregătirea mâncărilor tradiționale și multe altele. Aceste obiceiuri nu doar că sunt legate de religie, dar și de un sentiment de continuitate culturală și identitară. Crăciunul în România este, astfel, o sărbătoare a tradiției și a valorilor naționale.

Pentru mulți români, Crăciunul simbolizează și o nouă începuturi, având o semnificație de speranță și de renaștere spirituală. De asemenea, este o perioadă în care credincioșii se apropie de Dumnezeu, își îmbogățesc relația cu divinitatea și se angajează într-un proces de curățire sufletească, în urma postului de dinaintea Crăciunului.

Pentru mulți români, Crăciunul este și o celebrare a tradițiilor rurale legate de agricultură și de ritmurile naturii. Obiceiuri precum „plugușorul” sau „capra” din ajunul Crăciunului sunt legate de

dorința de belșug și fertilitate în anul ce vine. Aceste tradiții simbolizează protecția și prosperitatea pentru oameni și pentru recoltele viitoare.

Un alt moment important în istoria Crăciunului este apariția bradului de Crăciun, un obicei care a fost adus în Anglia din Germania în secolul al XVIII-lea. Bradul de Crăciun a devenit rapid un simbol central al sărbătorii în multe țări, fiind împodobit cu lumini, globuri și diverse ornamente.

În America, Crăciunul a început să fie sărbătorit în mod intens după perioada Războiului Civil, iar în secolul al XX-lea sărbătoarea a căpătat o dimensiune globală, influențată de comerțul internațional și de mass-media. În acest context, Crăciunul s-a transformat într-o perioadă de cumpărături intense, de vacanțe și de publicitate.

Astăzi, Crăciunul este sărbătorit în întreaga lume, nu doar în mediile religioase, ci și în contexte culturale și comerciale. În multe țări, inclusiv în România, Crăciunul este marcat prin tradiții specifice, colinde, mese festive și întâlniri de familie. Deși aspectul religios al Crăciunului este încă important pentru mulți, sărbătoarea a devenit o ocazie și pentru a oferi cadouri, a decora casele și a aduna oamenii pentru a petrece timp împreună.

Cu toate că Crăciunul este acum o sărbătoare cu o dimensiune universală, originile sale religioase și istorice rămân fundamentale, iar tradițiile și obiceiurile continuă să aducă oamenii împreună, indiferent de cultura sau religia lor.

Istoria Crăciunului este una plină de semnificație și transformări. De la o sărbătoare religioasă modestă, sărbătoarea nașterii lui Iisus Hristos a evoluat într-un eveniment global, influențat de tradiții păgâne, obiceiuri culturale și dinamica socială. Astăzi, Crăciunul este un simbol al iubirii, al generozității și al speranței, fiind un prilej de adunare a familiei și de celebrare a valorilor fundamentale ale umanității.

Pentru românii ortodocși, Crăciunul este o sărbătoare cu semnificație religioasă fundamentală, care marchează nașterea Mântuitorului Iisus Hristos. Aceasta este o perioadă de rugăciune, penitență și recunoștință față de darul divin al nașterii lui Iisus, care, potrivit credinței creștine, a venit în lume pentru a aduce mântuirea omenirii. Crăciunul este o oportunitate pentru credincioși de a reflecta asupra învățăturilor lui Iisus și asupra sensului spiritual al vieții.

În concluzie, Crăciunul are pentru români o semnificație profund religioasă și culturală. Este o sărbătoare a nașterii lui Iisus Hristos, dar și o oportunitate de a întări legăturile de familie, de a respecta tradițiile și de a trăi în comuniune cu ceilalți. Crăciunul aduce în sufletele românilor un sentiment de speranță, bucurie și solidaritate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghinoiu I. Ion, *Mică enciclopedie de tradiții românești*, Editura Enciclopedică, 2001;
2. <https://www.crestinortodox.ro/religie/simbolurile-craciun-122672.html>

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ

Prof. înv. Prescolar : Stanciugel Loredana Olguta
Unitatea de învățământ: Școala Gimn. "Vasile Racotta Storobaneasa"

Sărbătorile din timpul iernii sunt un prilej de bucurie pentru părinți, dar mai ales pentru copii. Iarna este anotimpul magic, unde obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație fac sărbătorile mai frumoase. Cultura tradițională a neamului nostru este marcată de autenticitatea acestor obiceiuri specifice fiecărei zone geografice. În special la sate, aceste datini sunt păstrate și respectate cu sfințenie, ele reprezentând izvorul bogăției noastre spirituale.

30 NOIEMBRIE – SFÂNTUL ANDREI

Este ziua în care frumoasa toamnă pleacă și lasă locul iernii. Începând cu această dată intrăm în spiritul sărbătorilor de iarnă. Totodată, toți cei care poartă numele Sfântului Andrei sunt sărbătoriți. Sfântul Andrei este considerat cel care a creștinat poporul român, pentru că el a propovăduit Evanghelia la geto-daci. În anul 1997, Sfântul Andrei a fost proclamat OCROTITORUL ROMÂNIEI. Ziua de 30 noiembrie a fost declarată zi nelucrătoare în România. Sunt multe obiceiuri legate de această zi. În noaptea Sfântului Andrei, fetele nemăritate își pun un fir de busuioc sfințit sub pernă, pentru ca în această noapte să-și poată visa alesul. Un alt obicei cunoscut este acela de a pune grâu la încolțit în mici vase, cu puțină apă. Se spune că înălțimea și desimea grâului crescut până la Anul Nou, arată cum va fi anul viitor.

1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1 Decembrie este ziua fiecărui roman, care dă dovadă de patriotism veritabil. În anul 1990, ziua de 1 Decembrie a fost declarată zi națională și sărbătoare publică în România. În această zi se sărbătorește Marea Unire. La 1 Decembrie 1918, Adunarea de la Alba Iulia a decis unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Este o zi marcată de evenimente deosebite, cum ar fi parada militară, depunere de coroane de flori, pentru eroii care au luptat pentru reîntregirea țării și a neamului românesc. Este înălțător și emoționant momentul în care este cântat imnul țării "Deșteaptă-te, române!"

6 DECEMBRIE – SFÂNTUL NICOLAE sau MOȘ NICOLAE

Numele de Nicolae este de origine grecească și înseamnă victoria poporului, izbânda neamului. Sfântul Nicolae este ocrotitorul copiilor și este întruchiparea bunătății și a dărniceii. Această zi este sărbătoarea celor care poartă acest nume sfânt, dar și a celor mici care își pregătesc ghetuțele, pentru a primi daruri de la Moș Nicolae, care vine călare pe un cal alb. Un obicei întâlnit la această dată este că în unele zone ale țării, oamenii aduc crenguțe de pomi fructiferi, pe care le păstrează în apă, lângă icoane ca să înflorească până de Anul Nou. Dacă aceste crenguțe înflorească, anul care vine va fi roditor și plin de satisfacții. Tot acum se fac repetiții pentru colindele de Crăciun și Anul Nou. Obiceiul lui Moș Nicolae de a face daruri copiilor, anticipează dărnicia mai substanțială a lui Moș Crăciun.

20 DECEMBRIE – IGNATUL

La această dată are loc Ignatul, adică ritualul sacrificării porcului. În această zi se sacrifică porcul, pentru a pregăti bucatele care ajung pe masa de Crăciun. În credința vechilor daci, porcul era sacrificat pentru a veni în ajutorul soarelui. Acest ritual este făcut în apropiere de trecerea din vechiul an în cel nou, pentru că oamenii credeau în forța regeneratoare a sacrificiului. Sunt multe obiceiuri legate de această tradiție, cum ar fi: după sacrificarea porcului, dar înainte de tăierea lui există obiceiul ca acesta să fie încălecat de cei mici. Astfel, se spune că anul care urmează va fi lipsit de boli, plin de bogăție, sănătate și prosperitate. Acest lucru este menționat și de Ion Creangă în „Amintiri din copilărie”. Pentru a știi cum va fi iarna din anul următor, trebuie să ne uităm la splina porcului. Dacă splina este groasă la capăt, este semn ca iarna va fi grea, cu multă zăpadă. Dacă splina este subțire la capăt, va ninge puțin, dar noul an va fi îmbelșugat.

24 DECEMBRIE – AJUNUL CRĂCIUNULUI

Este ziua când este împodobit bradul, când se pregătesc bucatele pentru masa de Crăciun, cadourile pentru cei dragi, dar și darurile pentru colindători. Acum, pe lângă tradiționalele cadouri și

bucate, încep și colindele. Perioada cea mai frumoasă, în care tradițiile sunt respectate, este perioada colindelor. Colindătorii aduc în casele credincioșilor vestea Nașterii lui Iisus în ieslea din Betleem. Nu există în cărțile de teologie o dată anume pentru începerea colindatului. Se spune că se poate colinda începând cu 6 decembrie până pe 7 ianuarie. Colindele diferă în funcție de regiunea de unde provin. Rolul colindelor este acela de a fi cântate în grup. Ele au o bază biblică, cu referire la evenimentul sfânt al Nașterii Domnului. Colindele cântate în Ajun sunt ”Bună dimineața la Moș Ajun”; „Iată vin colindatori”; „Trei păstori” etc.

Sărbătorile de iarnă se petrec acasă, în familie, alături de cei dragi. De aceea în seara de Ajun se împodobesc bradul și casa. Bradul a fost ales ca simbol al Crăciunului, pentru că rămâne verde tot timpul anului, simbolizându-l pe Iisus Hristos veșnic viu. Este un moment emoționant, în care toată familia participă la această tradiție veche de sute de ani. În vechime, bradul era împodobit cu fructe, flori, nuci poleite și lumânările. În zilele noastre, bradul este împodobit cu globuri colorate, beteală, diverse figurine și instalații luminoase. În vârful bradului este pusă o stea, care simbolizează steaua care i-a călăuzit pe magi până la Betleem. Bradul de Crăciun simbolizează pomul vieții. Acest simbol se regăsește în arta populară pe covoarele și iile tradiționale.

25 DECEMBRIE – CRĂCIUNUL

Pe 25 Decembrie este sărbătoarea Crăciunului. Această sărbătoare aniversează Nașterea Domnului Iisus Hristos. Localitățile și casele oamenilor sunt pregătite de sărbătoare. Sunt aprinse luminițe și peste tot se simte spiritul sărbătorilor. În această zi toată familia, dar mai ales copiii, desfac darurile primite de la Moș Crăciun, care se află sub bradul frumos împodobit. Fiecare copil își desface cadoul și se bucură de darul primit, verificând astfel, dacă scrisoarea lui a ajuns la Moș Crăciun. Legenda spune că Moș Crăciun împreună cu cei 11 spiriduși locuiesc în Laponia. În afară de spiriduși, Moș Crăciun are și 9 reni, care trag sania. Cel mai cunoscut ren este Rudolph. El este strălucitor și roșu, pentru ca atunci când era doar un pui, nasul lui a fost atins de Magia Crăciunului. Crăciunul este sărbătoarea care apropie familia.

De Crăciun, oamenii se așază la masă, alături de cei dragi. Toate bucatele sunt preparate cu grijă de gospodine. De pe masă nu trebuie să lipsească sarmalele, piftia, toba, cârnații, friptura de porc și cozonacul. Se spune că în dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm cu apă curată de izvor, în care se pune un ban de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și să fim feriți de boli. În această zi este bine să primim colindătorii care aduc vestea Nașterii lui Iisus. Spiritul sărbătorilor ne îndeamnă să facem fapte bune, să dăruim, să fim mai buni. Sunt mulți oameni, care din puținul lor ajută copiii care trăiesc în orfeline sau în familii sărace. Este un gest care poate aduce bucurie în sufletul unui copil.

27 DECEMBRIE – SFÂNTUL ȘTEFAN

Sfântul Ștefan a fost întâiul mucenic, care și-a dat viața pentru credință. În această zi sunt sărbătoriți toți cei care poartă numele Sfântului Ștefan. Numele de Ștefan vine din grecescul Stephanos, care înseamnă Coroană de flori sau Încununat. În această zi, toți cei care sunt certați este bine să facă pace pentru bunăstarea sufletească.

31 DECEMBRIE - AJUNUL ANULUI NOU

Ajunul Anului Nou sau Revelionul este petrecerea dintre ani. La fel ca și de Crăciun se pregătesc bucate alese. La această masă, pe lângă bucatele tradiționale, nu trebuie să lipsească peștele și strugurii. Se mănâncă 12 boabe de struguri, pentru fiecare lună din an, fiecare boabă reprezentând câte o dorință pentru anul care vine. Astfel, acest an o să fie îmbelșugat cu sănătate și noroc. În zilele noastre există anumite obiceiuri care sunt respectate de foarte mulți oameni la trecerea dintre ani.

În noaptea dintre ani se face foarte mult zgomot și lumină, pentru a alunga spiritele rele, iar în noul an oamenii să fie feriți de rele. De aceea, trecerea dintre ani este sărbătorită cu multe artificii, petarde și șampanie, pentru ca noul an să fie mai bun și fără ghinioane. În această noapte se poartă haine roșii. Culoarea roșie este culoarea veseliei și a dragostei. La trecerea dintre ani este bine să ai bani în buzunar, pentru ca aceștia să nu-ți lipsească în anul care urmează. În seara Ajunului de An Nou, copiii și tinerii merg cu Plugușorul. Acest colind este cel mai cunoscut și iubit obicei, pentru că are rădăcini adânci în spiritualitatea autohtonă.

1 IANUARIE – ANUL NOU și SFÂNTUL VASILE

Pe 1 Ianuarie întregul glob sărbătorește trecerea într-un nou an calendaristic. Celebrarea noului an se face din cele mai vechi timpuri. Această sărbătoare are o vechime de peste 4000 de ani. La romani, sărbătoarea dura 3 zile. Atunci, oamenii își făceau daruri simbolice legate de sănătate și prosperitate. Anul Nou coincide cu sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare, ocrotitorul săracilor. Toți cei care poartă acest nume sfânt sunt sărbătoriți în această zi. O tradiție importantă de Anul Nou este umblatul copiilor cu Sorcova. Numele de sorcovă vine de la cuvântul bulgar „surov”, care înseamnă verde fraged. Sorcova este făcută dintr-o nuia îmbrăcată în hârtie colorată, împodobită cu flori. Când sunt rostite acele versuri vesele, ne putem imagina că sorcova joacă rolul unei baghete magice, care transmite vigoare și tinerețe celui sorcovit. Cu sorcova se face urarea pentru un an mai bun, iar copiii sunt recompensați cu colaci, dulciuri sau bani.

Se spune că Anul Nou trebuie să ne prindă cu un buchețel de vâsc. Vâscul este considerat o plantă sacră și este aducător de noroc și sănătate. Sunt foarte multe tradiții și obiceiuri în această perioadă. Putem aminti: Buhaiul, Vasilica, Capra etc. Ceea ce este demn de semnalat, este faptul că aproape în toate regiunile țării, dar în special în Moldova și Maramureș, colindătorii sunt îmbrăcați în costume populare, în semn de respect pentru linia tradițională a moșilor și strămoșilor noștri.

6 IANUARIE – BOBOTEAZA

Boboteaza este o sărbătoare religioasă importantă. Este ziua când a fost botezat Iisus Hristos și semnifică înnoirea omului creștin. În Ajunul Bobotezei, preoții merg în casele oamenilor, pentru a le aduce binecuvântarea Sfintei Treimi, prin stropirea cu apă sfințită. La Bobotează se sfințesc toate apele, iar credincioșii merg la biserică pentru a participa la slujbă și a lua apă sfințită.

7 IANUARIE – SFÂNTUL ION

Pe 7 ianuarie este sărbătoarea Sfântului Ion. În această zi este sărbătorit Sfântul Ioan Botezătorul, cel care l-a botezat pe Iisus în râul Iordan. La această dată sunt sărbătoriți toți cei care poartă acest nume sfânt.

Ziua Sfântului Ion reprezintă încheierea sărbătorilor de iarnă. Sfântul Ion este considerat protectorul pruncilor. Conform tradiției populare, se spune că, după data de 7 ianuarie, se înmoaie gerul, iar temperaturile încep să crească. Această sărbătoare este una a bucuriei.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Melinte Violeta-prof. Inv.presc.
Gradinita cu PP.Ion Creanga Alexandria

Câți dintre noi nu au așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae, s-a împământănit mai mult la oraș. Este posibil să fie un împrumut din țările catolice, unde Moș Crăciun este cel care pune daruri în ghete sau ciorapi anume pregătiți.

Copiilor li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o vârguță (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. De la Sfântul Nicolae și până la Sfântul Ion, românii se simt în sărbători. Cel mai așteptat este însă, Crăciunul, considerat ca sărbătoare a nașterii Domnului. Oamenii au cultivat-o de-a lungul timpului, creând tradiții și obiceiuri adaptate culturii lor specifice.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei fiind ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți făcându-și daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. La sate, îndeosebi sunt păstrate mult mai bine datinile acestei perioade a anului.

Una dintre cele mai răspândite datini la noi este **colindatul**, un ritual compus din texte ceremoniale, dansuri și gesturi. Astfel în ajunul Crăciunului, cete de colindători, costumate tradițional, urează pe la casele gospodarilor pentru sănătate, fericire și prosperitate, împlinirea dorințelor în noul an.

Colindatul

Colindatul deschide de obicei ciclul celor 12 zile ale sărbătorilor de Anul Nou. La colindat participă tot satul tradițional, deși efectiv colindă doar copiii și flăcăii, constituiți în cete, ceata fiind alcătuită după o orânduială bine stabilită, având o ierarhie proprie, un conducător și un loc de întâlnire. Ea este structura care stăpânește, în timpul sărbătorilor Anului Nou, viața satului. Amploarea colindatului este determinată de "Festum incipium" al Anului Nou, caracter care a imprimat obiceiurilor legate de noul an nuanțe de ceremonie deschisă, primitoare de înnoiri. Tot ce se petrece în această perioadă trebuie să aibă un caracter augural, colindele caracterizându-se prin crearea unei atmosfere pline de optimism în care se formulează dorințe și năzuințe ale oamenilor, acesta atingând chiar limitele fabulosului.

Iată Urarea colindătorilor :

"Bună dimineața la Moș Ajun

Că-i mai bun a lui Crăciun

Porcii grași și unturoși

Și oamenii sănătoși.

Oile lănoase,

Vacile lăptoase,

Boii trăgători,

Caii-ncurători.

La anul și la mulți ani!"

Gazdele oferă colindătorilor (în forma tradițională a obiceiului) colăcei numiți "colindeți", fiind semn de belșug și roade bogate.

Pe lângă colindele religioase există și un vechi colind laic : **Capra**.

„Mersul cu capra”

Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocă la Viflaim personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune

la alta: cerb în Hunedoara, capră sau țurcă în Moldova și Ardeal, borița (de la bour) în Transilvania de sud. În Muntenia și Oltenia, capra e denumită "brezaia" (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practică mai ales de Anul Nou.

Capra se alcătuieste dintr-un lemn scurt, cioplit în formă de cap de capră, care se învelește cu hârtie roșie. Peste această hârtie se pune o altă hârtie neagră, mărunț tăiată și încrețită în forma părului. În loc de aceasta se poate lipi și o piele subțire cu păr pe ea.

În dreptul ochilor se fac în lemn două scobituri unde se pun două boabe de fasole mari, cu pete negre, peste care se lipește hârtia neagră cu încrețituri sau pielea cu păr. Are două cornițe, frumos împodobite cu hârtie colorată, pe care se află înșirate mărgelile. În dosul coarnelor se află o oglindă care răsfărâge foarte mândru lumina de pe la casele unde intră capra noaptea.

În partea de jos a capului, se pune falca de jos, care se mișcă în jurul unui cui care nu se vede. Această falcă este îmbracată la fel ca și capul. Sub ceafă este o gaură în care se pune un băț lung de un cot, de care se ține capra. De partea de dinaintea fălcii de jos se află atârnat un clopoțel, iar de partea de dinapoi se află legată o sârmă. Dacă această sârmă se lasă slobodă, partea de dinaintea fălcii de jos atârână și astfel gura caprei se deschide.

Dacă s-ar trage scurt de sârmă, gura caprei s-ar închide printr-o clămpăneală seacă, de lemn. Firește clopoțelul sună. Atât bățul, cât și sârma sunt acoperite cu un țol cu motive populare, care acoperă astfel pe cel ce va ține capra de băț, va clămpăni-o și va juca-o, are legate pe dinauntru niște cercuri de sârmă sau de lemn.

Masca este însoțită de o ceată zgomotoasă, cu nelipsiții lăutari ce acompaniază dansul caprei. Capra saltă și se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din fălcile de lemn.

Un spectacol autentic trezește în asistență fiori de spaimă. Mult atenuat în forma sa citadină actuală, spectacolul se remarcă mai ales prin originalitatea costumului și a coregrafiei.

Cercetătorii presupun că dansul caprei, precum și alte manifestări ale măștilor (căiuții-feciori travestiti în crai, țurca-mască de taur ..), întâlnite în satele românești la vremea Crăciunului provin din ceremoniile sacre arhaice închinare morții și renașterii divinității.

TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE POPULARE ÎN SERBĂRILE PREȘCOLARILOR

**Prof.înv.preșc. Stoica Cornelia Daniela
Gradinița cu P.P. Ion Creangă Alexandria**

“Nimic nu-i mai frumos, mai nobil, decât meseria de educator, de grădinar de suflete umane, de călăuză a celor mai curate și mai pline de energie mlădițe”(D. Almas). Să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi românii pe acest pământ.Să-i ajutăm pe copii să înțeleagă imensitatea tezaurului nostru folcloric în care arta populară românească este o minunată oglindă în care se reflectă cu cea mai mare intensitate frumusețea României, istoria și mai ales sufletul neamului.

Valorificând frumusețea tradițiilor și obiceiurilor populare în cadrul serbărilor cu preșcolarii reușim să înfrumusețăm viața copiilor, îi ajutăm să cunoască tradițiile românești și rolul important pe care-l au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri, modul cum aceste tradiții au dăinuit peste timp. Prin conținutul serbărilor îi ajutăm pe copii să înțeleagă mesajul și conținutul acestor obiceiuri populare, adaptându-le particularităților de vârstă și aptitudinilor artistice individuale.Cu acest prilej

introducem copiii într-o lume frumoasă a cântecului, dansului, poeziei, poveștilor, glumelor, proverbelor, zicătorilor și strigăturilor, a unor evenimente tradiționale - Crăciunul, Paștele, Moș Nicolae, etc – copiii având posibilitatea să cunoască frumusețea și bogăția folclorului, diversitatea tradițiilor și obiceiurilor românești, armonia limbii române. Textele cântecelor și poeziilor, a Colindelor, Plugușorului, Sorcovei, transmit urările de bine în legătură cu unele îndeletniciri străvechi ale românilor: uratul, semănatul, păstoritul. Cu aceste ocazii copiii își îmbogățesc vocabularul cu expresii populare, proverbe, zicători, strigături, pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare.

La vârsta preșcolară sunt greu de înțeles evenimentele petrecute de Crăciun, Bobotează. Noi, educatoarele încercăm să transmitem din generație în generație, portul, graiul, obiceiurile și datinile așa cum le-am moștenit de la străbuni. O ocazie eficientă de valorificare a tradițiilor populare și a obiceiurilor românești o constituie serbările. Ele sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât și estetice. Copiii trebuie să interpreteze diferite roluri; cântăreț, dansator, povestitor, creator de obiecte artisanale, formându-și sau perfecționându-și o serie de abilități artistice.

Serbările au o importanță deosebită în educarea copiilor. În primul rând prin conținutul lor, transmit un anumit mesaj, apoi copiii se pregătesc împreună și depun eforturi susținute pentru realizarea unui scop comun, reușita serbării. Încordarea gradată din momentul pregătirii serbărilor culminează în ziua desfășurării ei, când tensiunea afectivă a grupei ajunge la maximum. Astfel, pregătirea și participarea la serbări este acțiunea în care copilul se obișnuiește să trăiască în colectiv, să se debaraseze de timiditate.

Serbările aduc lumina în sufletul copiilor, dau aripi imaginației, crează o atmosferă plină de plăcere, bucurie. În transmiterea obiceiurilor și tradițiilor în serbările preșcolare am pornit de la ideea că nu există un alt element artistic care să poată fi aplicat multilateral în ansamblul procesului educațional ca serbările școlare. Pentru copii ele reprezintă o distracție veselă, plăcută, iar pentru educator constituie prilejul de a oferi mănunchiul bucuriei de-a lungul unui șir întreg de repetiții. Învățând copiii să desfășoare “Serbarea de Craciun”, îi implicăm în interpretarea unor roluri pe care le joacă cu plăcere: capra, ursul, sorcova, uratul, colindatul.

Prin interpretarea rolurilor și pregătirea decorurilor pentru diversele “spectacole” urmărim atât un efect artistic cât și pedagogic, căutând un imbold pentru a trezi la copii dorința de a cunoaște și păstra tradițiile și obiceiurile strămoșești.

Pentru a realiza o serbare reușită, care să respecte tradițiile și obiceiurile de Crăciun, este necesară o adaptare și prelucrare a repertoriului specific vârstei preșcolare ce cuprinde în forme tradiționale poezii și cantece specifice Crăciunului .

Dansurile populare prin frumusețea costumelor, a melodiilor sunt îndrăgite de copii și interpretate cu multă pasiune aproape la toate serbările.

Cântecele populare întâlnite la toate serbările antrenează ,tonifică și energizează gândirea, memoria, atenția, imaginația, creativitatea , spiritul de disciplină, prietenia. Dacă jocul și cântecul nu este trăit, nu poate pune în rezonanță corzile sufletești ale ființei umane.

Când priviți o serbare cu obiceiuri străvechi ale românilor, cu cantece și dansuri populare, gândiți-vă că priviți un moment, oglinda și sufletul acestui popor ce a considerat păstrarea tradiției o datorie și o onoare.

BIBLIOGRAFIE

Ion Apostol Popescu : “Studiu de folclor și artă populară”
Revista “Învățământul preșcolar” 1-2 2000

TRADITII SI OBICEIURI DE CRACIUN

GURBAN ILEANA MELANIA-PIPP
GRADINITA CU P.P. ION CREANGA ALEXANDRIA

Crăciunul este o sărbătoare religioasă, celebrată anual pe 25 decembrie, care marchează nașterea lui Iisus Hristos. Citește acest material și află în detaliu ce este Crăciunul. La final, găsești o multitudine de resurse didactice pentru activități cu copiii.

Crăciunul este o sărbătoare religioasă creștină, care marchează nașterea lui Iisus Hristos (pe 25 decembrie, conform calendarului gregorian), în anul 1. Înainte de acest moment, însă, sărbătoarea celebra nașterea lui Mithra, zeul luminii din mitologia persană. Tot în jurul acestei zile, romanii sărbătoreau și solstițiul de iarnă, un prilej grozav pentru festivaluri și ritualuri ale oamenilor din Antichitate.

La începutul creștinismului, oamenii nu sărbătoreau Crăciunul, căci Paștele și jertfa lui Hristos din jurul Învierii erau mult mai importante. Ulterior, în secolul al VI-lea, pentru a elimina atenția oferită zeului Mithra, Biserica Apuseană a decis ca 25 decembrie să fie ziua în care creștinii îl sărbătorească pe Hristos. Acest obicei a fost preluat ulterior și de Biserica Răsăriteană.

Nașterea lui Iisus a adus multă bucurie oamenilor, iar **cei trei magi de la Rasarit** i-au adus în dar aur, smirnă și tămâie. A existat și o excepție: regele Irod. Acesta poruncise uciderea pruncilor din Betleem, deoarece nimeni nu-i spunea unde se află Iisus, următorul rege. Pentru a-l proteja, Maria și Iosif au plecat în Egipt.

Se preconizează că Nașterea Domnului s-ar fi întâmplat în anul 5 î.Hr., mai exact în a doua jumătate. Mai târziu însă, Dionisie cel Smerit a propus ca numărarea anilor să înceapă cu anul nașterii lui Hristos, deși era incert ce propunea și nu a explicat vreodată o formulă de calcul. Astfel, anul 1 a fost stabilit drept AD - Anno Domini, adică Anul Domnului. Anno Domini este echivalentul sintagmelor „era noastră” (e.n.) sau „după Hristos” (d.Hr.). Pentru a marca întâmplările de dinainte de anul 1, se folosește expresia „înainte de Hristos” (î.Hr.) sau „înaintea erei noastre” (î.e.n.).

Nașterea Domnului (sau Crăciunul) este o sărbătoare foarte apreciată de copii și de adulți. Este cunoscută și ca perioada cadourilor, a sosirii lui Moș Crăciun, a împodobirii bradului, a colindelor și a timpului petrecut în familie. Atunci când ne gândim la „Ce este Crăciunul?” sunt câteva lucruri care ne trec prin minte:

- Moș Crăciun - Acesta este un personaj în vârstă, cu barbă albă și îmbrăcat în roșu, care confecționează jucării și pe care le vindea inițial în seara de dinaintea Crăciunului. Astăzi, Moșul este cunoscut pentru faptul că dăruiește cadouri tuturor copiilor cuminți, pe care le lasă sub bradul de Crăciun, el fiind așteptat cu biscuiți și un pahar de lapte. Casa și atelierul lui se află într-un sat finlandez, din regiunea Laponia, unde este ajutat de spiriduși, la construirea jucăriilor, și de reni, la livrarea acestora;
- bradul de Crăciun - Bradul este un simbol al lui Hristos, legătura dintre cei doi fiind dată de faptul că bradul este un arbore cu frunzele permanent verzi, iar Iisus este speranța veșnică pe care Dumnezeu a trimis-o oamenilor de pe Pământ. Totodată, acele bradului îndreptate în sus au în vedere legătura omului cu Divinitatea;
- cadourile de sub brad - Asemenea cadourilor pe care cei trei magi de la răsărit le-au dus în dar lui Hristos la nașterea Lui, astăzi obișnuim să oferim cadouri între noi, pe care fie le oferim reciproc la masa de Crăciun, fie le așezăm sub brad pentru a-i surprinde pe cei dragi.

- O tradiție extrem de frumoasă este ca dis de dimineață, în Ajunul Crăciunului, să se colinde. Poate vă este cunoscut de când erați mici și mergeați la colindat la bunici și strigați pe la casele oamenilor: „Bună dimineața la Moș Ajun!”. Obiceiul colindatului umple traistele copiilor cu mere, covrigi și nuci. Este o experiență frumoasă și, cu siguranță, o amintire extrem de plăcută.
- Îmi aduc aminte cu drag de diminețile în care mergeam la colindat. Bunica ne trezea dis de dimineață, când nici fărâma de soare nu era pe cer, ne spălam și ne îmbrăcam, primeam câte o traistă și un însoțitor cu noi. Plecam și strigam pe la fiecare poartă în parte și ne bucuram de ceea ce primeam de la fiecare gospodar în parte. Bucuria cea mai mare era atunci când veneam acasă, la zi, răsturnam traista și ne număram bunătățile primite.
- **Avem o mulțime de tradiții de Crăciun, precum vâscul atârnat în casă pentru belșug și fericire, casa curată înainte de Ajunul Crăciunului căci să faci curat în ajun înseamnă că alungi norocul.**

Nașterea Domnului este celebrată pe 25 decembrie, iar de această sărbătoare creștină se leagă numeroase tradiții și obiceiuri. O parte dintre acestea nu s-au păstrat în timp, altele au suferit modificări, dar cea mai mare parte dintre ele se păstrează și astăzi la fel ca pe vremea bunicilor noștri.

Iată care sunt cele mai îndrăgite tradiții și obiceiuri de Crăciun.

Tradițiile și obiceiurile românești de Crăciun încep de pe 20 decembrie, de Ignat, când se taie porcul și se intră oficial în sărbătorile de iarnă. De la Ignat și până la Crăciun se umbla cu capra, țurca sau brezaia, o mască cu cap de animal, cu scopul de a aduce rodnicie recoltelor și bunăstare animalelor din ogradă.

Obiceiurile pentru ajunul de Crăciun încep chiar înainte de această zi, din noaptea de 23 spre 24 decembrie. În această noapte, în multe regiuni ale României se face masa de ajun pentru sufletele morților, cu alimente de post la care este invitat și preotul ca să le guste și să le binecuvânteze.

Acum încep și colindele de Crăciun, care anunță Nașterea Domnului. Tradițional, colindătorii erau răsplătiți cu covrigi, mere, nuci și turte specifice, numite „scutecele lui Hristos”, dar acum li se oferă și bani. Chiar și la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, pentru că aduc armonie în relațiile dintre oameni și belșug în case și pe ogoare.

Se zice că Dumnezeu a lăsat colindele pe pământ ca să ne mai scape de păcate, iar când acestea nu se vor mai auzi, vor ieși diavolii pe pământ.

Păstrarea luminii este una dintre cele mai iubite și vechi tradiții în Moldova, tradiție pe care unii dintre locuitorii satelor moldovenești o mai țin. Sărbătoarea Crăciunului este strâns legată de solstițiul de iarnă, cea mai scurtă zi din an. Astfel, în seara de ajun, moldovenii aprind un rug din bușteni pentru a ține cât mai mult lumina.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

**Nedelcu Florin Alexandru, Clasa a IX-a ,
Colegiul Național “Anastasescu”,
Prof. Vaicăr Silvia**

Crăciunul la români este o importantă sărbătoare religioasă. În satele românești, unde tradiția se mai păstrează femeile și bărbații încep pregătirile cu mult timp înainte de această sărbătoare. Bărbații își fac ordine în curte, curăță grajdurile (locurile unde adăpostesc animalele), iar femeile își curăță casele și pregătesc mâncare tradițională specifică acestei sărbători: cozonaci, colaci, sarmale și alte bunătăți românești.

Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul acestei sărbători (seara dinaintea zilei de 25) în toate satele din țară începe colindatul. Acesta este cel mai important

obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor (cântece specifice de Crăciun, care conțin acest mesaj), după ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani.

În Ajun de Crăciun există obiceiul de a se împodobi în casă sau în curte un brad cu diferite globuri, cu beteală ori cu bomboane de ciocolată numite saloane. În aceste zile sfinte – 25, 26 și 27 decembrie – se respectă tradiții vechi de sute de ani. Colindatul este unul dintre aceste obiceiuri. Atât grupuri de copii, cât și grupuri de adulți se strâng laolaltă și merg să colinde la casele vecinilor sau la casele altor oameni. Atunci se cântă „O ce veste minunată”, o melodie foarte veche și foarte populară în popor, cât și „O brad frumos”. Totodată colindătorii sunt serviți cu produse alimentare (colaci făcuți în casă) sau bani. Persoanele de origine slave din România sărbătoresc și în data de 7 ianuarie Crăciunul pentru că de fapt Crăciunul lor este pe aceea dată la două săptămâni după Crăciunul românesc, ortodox.

Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufele și nu se dă nimic de împrumut; animalele din ogradă primesc mâncare din belșug; se spune că dacă animalele se culcă pe partea stângă atunci iarna va fi lungă și geroasă.

Nașterea Domnului (sau Crăciunul) este o sărbătoare foarte apreciată de copii și de adulți. Este cunoscută și ca perioada cadourilor, a sosirii lui Moș Crăciun, a împodobirii bradului, a colindelor și a timpului petrecut în familie. Atunci când ne gândim la „Ce este Crăciunul?” sunt câteva lucruri care ne trec prin minte:

- Moș Crăciun - Acesta este un personaj în vârstă, cu barbă albă și îmbrăcat în roșu, care confecționa jucării și pe care le vindea inițial în seara de dinaintea Crăciunului. Astăzi, Moșul este cunoscut pentru faptul că dăruiește cadouri tuturor copiilor cuminiți, pe care le lasă sub bradul de Crăciun, el fiind așteptat cu biscuiți și un pahar de lapte. Casa și atelierul lui se află într-un sat finlandez, din regiunea Laponia, unde este ajutat de spiriduși, la construirea jucăriilor, și de reni, la livrarea acestora;
- bradul de Crăciun - Bradul este un simbol al lui Hristos, legătura dintre cei doi fiind dată de faptul că bradul este un arbore cu frunzele permanent verzi, iar Iisus este speranța veșnică pe care Dumnezeu a trimis-o oamenilor de pe Pământ. Totodată, acele bradului îndreptate în sus au în vedere legătura omului cu Divinitatea;
- cadourile de sub brad - Asemenea cadourilor pe care cei trei magi de la răsărit le-au dus în dar lui Hristos la nașterea Lui, astăzi obișnuim să oferim cadouri între noi, pe care fie le oferim reciproc la masa de Crăciun, fie le așezăm sub brad pentru a-i surprinde pe cei dragi.

Pentru copiii din România, Moș Crăciun vine din nordul îndepărtat pentru a aduce daruri celor care au fost cuminiți. Acestea sunt lăsate sub brandul de Crăciun și, în funcție de bunăvoința părinților sau de obiceiurile zonei, cadourile se deschid fie în Ajun, după slujbă, fie în ziua de Crăciun. În unele regiuni, Moșul mai lasă un rând de cadouri la biserică, unde copiii îi mulțumesc cântând colinde.

TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN EUROPA

Prof. Vaicăr Silvia,
Colegiul Național "Anastasescu", Roșiorii de Vede

Luna decembrie este și prima lună calendaristică de iarnă, luna primei zăpezi, luna cadourilor și luna în care sărbătorim cele mai frumoase Sărbători: Moș Nicolae, Crăciunul sau Revelionul. Este ultima luna din an, luna meselor îmbelșugate alături de cei dragi, luna colindelor și a urărilor de bine, luna planurilor pentru anul ce urmează, dar și luna dorințelor.

Crăciunul este sărbătorit în moduri diverse în întreaga Europă, fiecare țară având propriile tradiții și obiceiuri care reflectă cultura, istoria și religia locală.

Iată câteva dintre cele mai interesante tradiții de Crăciun din diferite colțuri ale Europei:

1. Germania

- **Târgurile de Crăciun:** Germania este cunoscută pentru târgurile sale de Crăciun (în germană *Weihnachtsmärkte*), care au loc în orașele mari și mici. Aceste târguri sunt pline de decoruri de Crăciun, lumini, produse tradiționale, dar și delicii culinare, precum turtă dulce (*Lebkuchen*) și vin fiert (*Glühwein*).
- **Moșul și Steaua de Crăciun:** În anumite regiuni din Germania, copiii pun ghetele lângă ușă, iar Moșul îi aduce daruri. De asemenea, tradiția Stelei de Crăciun este populară, unde copiii merg din casă în casă, cântând colinde și adunând daruri.

2. Italia

- **Presepe (Icoane de Crăciun):** Italia este faimoasă pentru tradiția construirii de scene de naștere (presepe) în case, biserici și piețe publice. Această tradiție este profund religioasă, iar multe orașe au expoziții de presepe realizate cu detalii impresionante.
- **La Vigilia:** În ajunul Crăciunului (24 decembrie), italienii sărbătoresc *La Vigilia* cu o masă de post, care include adesea mai multe feluri de pește.
- **La Befana:** În unele regiuni ale Italiei, la 6 ianuarie, este sărbătorită *Befana*, o vrăjitoare bună care aduce daruri copiilor, similar cu Moș Crăciun.

3. Franța

- **Crăciunul în Provence:** O tradiție specifică regiunii Provence din sudul Franței este *les santons*, figurine tradiționale de lut care reprezintă scene din Nașterea Domnului și personaje din viața cotidiană.
- **Cină de Crăciun:** În Franța, masa de Crăciun este adesea un festin care include preparate precum foie gras, stridii și buchete de carne sau de pește, urmate de deserturi rafinate precum *bûche de Noël* (un desert tradițional, în formă de buștean).

4. Marea Britanie

- **Crăciunul în familie:** În Marea Britanie, Crăciunul este o sărbătoare intimă de familie, cu o masă festivă care include curcan, carne de vită și tradiționalul *Christmas pudding*.
- **Caroling:** Colindele (caroling) sunt o parte esențială a sărbătorilor, iar mulți britanici merg din casă în casă, cântând colinde și adunând donații pentru cauze caritabile.
- **Moș Crăciun și tradițiile din ajun:** Copiii își pun șosetele de Crăciun pentru Moș Crăciun și lasă un pahar de lapte și biscuiți pentru a-l primi pe Moș.

5. Polonia

- **Wigilia:** În Polonia, ajunul Crăciunului (Wigilia) este o sărbătoare foarte importantă, marcată de o masă tradițională fără carne, cu 12 feluri de mâncare, simbolizând cele 12 luni ale anului. Un alt obicei este spargerea unei pâini subțiri numite *oplatek*, care se împarte între membrii familiei înainte de masă, dorindu-și unii altora sănătate și binecuvântări.
- **Colinde și cântări religioase:** Polonezii merg adesea la slujbele de la biserică și cântă colinde în ajunul Crăciunului.

6. Spania

- **Las Posadas:** În unele regiuni ale Spaniei, în special în sud, există tradiția *Las Posadas*, unde grupuri de oameni joacă rolul Mariei și lui Iosif, mergând din casă în casă și cerând adăpost, reconstituind astfel călătoria celor doi către Betleem.
- **Caga Tió:** În Catalonia, există o tradiție unică, *Caga Tió* sau "trunchiul care face cadouri", un fel de butuc de lemn care este "bătut" de copii pentru a elibera cadouri.
- **Crăciunul și Anul Nou:** În Spania, Crăciunul este celebrat cu o masă de familie, iar în ajunul Anului Nou, oamenii mănâncă 12 struguri, câte unul pentru fiecare lună din anul care vine, pentru a aduce noroc.

7. Suedia

- **Luciile și lumina:** În Suedia, pe 13 decembrie, este celebrată *Sankta Lucia* (Sfânta Lucia), o sărbătoare dedicată luminii, în care fetele poartă rochii albe și coroane de lumânări pe cap, în timp ce cântă colinde. Este o tradiție care marchează începutul sezonului de sărbători.
- **Masa de Crăciun:** Suedezii au o masă tradițională de Crăciun, *julbord*, care include o varietate de preparate precum herring (hering marin), curcan, chifteluțe, pâine și deserturi.

La începutul lunii decembrie, toate casele și apartamentele sunt luminate în roșu, fie cu ajutorul unei lumânări, fie cu cel al instalațiilor sau unor felinare confecționate din diverse materiale. Braziile sunt împodobiți, iar arborii din fața caselor sunt și ei luminați, iar balcoanele apartamentelor, decorate.

Bibliografie:

<https://www.helloholidays.ro/blog/traditii-si-obiceiuri-de-craciun-europa/>

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Prof. înv. preșc. Violeta SOCOL
GPP Nr. 7, Alexandria

Obiceiurile și tradițiile de iarnă reprezintă o parte importantă a folclorului românesc dar și a credinței poporului nostru.

Datina este un obicei sau o deprindere devenită tradițională pentru o colectivitate de oameni. Obiceiurile sunt manifestări obligatorii cu caracter colectiv, repetate în aceleași împrejurări și transmise moștenire de la o generație la alta. Obiceiurile au constituit manifestări spectaculoase cu caracter de înfrumusețare a vieții de petrecere a timpului liber în mod plăcut, de recreere și destindere după eforturile depuse la munca câmpului, țăranii neavând timp de odihnă.

Obiceiurile de iarna sunt unice la români, nicăieri în lume nu au această încărcătură emoțională ca la noi. Fie sărac sau bogat, sau bătrân- românul le așteaptă cu nerăbdare și retrăiește

copilăria de altădată. Trebuie să culegem și să valorificăm această bogăție: folclorul – care parcă vine să ne apropie de Dumnezeu.

Obiceiurile de iarnă sunt sărbătorile schimbării anului și au o mare bogăție folclorică transmisă prin tradiție din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Perioada de pregătire a sărbătorilor de iarnă începe de la 30 noiembrie – odată cu sărbătorirea „Sfântului Andrei”, primul „Moș” din seria celor trei (moș Andrei, moș Nicolae, moș Crăciun). De Sfântul Andrei se pune grâu la încolțit iar în noaptea de Anul Nou acest grâu se pune pe masă pentru ca tot timpul anului să aibă parte de bogății. Ca modalități de manifestare variate și de o deosebită bogăție ele se grupează în jurul Crăciunului (colinde, steaua). În jurul Anului Nou (sorcova, colindul la fereastră, plugușorul, capra, vasâlca). Decembrie este cea mai așteptată și îndrăgită lună a anului de toată lumea în special de copii. Primul semn că se apropie sărbătorile de iarnă este dat de Sfântul Nicolae, când în fiecare casă copiii își pregătesc ghetetele și le așază lângă ușă. În noaptea de 5-6 decembrie, Moș Nicolae trece pe la fiecare și lasă câte ceva în ghete – dulciuri pentru cei cuminți, sau câte o nuia pentru cei neascultători. Pe 24 decembrie, în această zi de ajun a Crăciunului începe marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Parcă nu simțim bucuria deplină a sărbătorilor de iarnă fără lumina și mireasma bradului. Strălucirea globurilor, lumina artificierilor, sclipirea stelulețelor din staniol transformă bradul într-un arbore feeric. Cât împodobim de sărbătoare îi vom cânta strânsi în jurul lui „O brad frumos” așteptând cu nerăbdare venirea Moșului. Se spune că în noaptea de Ajun se desfac cerurile iar îngerii încep să cânte iar cei fără de păcat aud glasurile lor iar toate rugăciunile sunt primite direct în cer și primesc răspuns. Un înger coborând din cer într-o lumină mare a vestit nașterea Mântuitorului și același mesaj ni-l aduc nouă astăzi colindătorii simbol al îngerilor. Colindătorii umblă din casă în casă, urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări covrigi, mere, nuci pe care gospodinele le-au pregătit.

Acum voi descrie câteva obiceiuri de pe valea Teleormanului:

Steaua - este un obicei care se practică din seara ajunului până la Crăciunului de către băieți și fete. Steaua este făcută din lemn și împodobită cu hârtie de diferite culori având lipite în mijloc imagini cu scena nașterii Domnului.

Sorcova – este un obicei care se practică în seara sau dimineața Anului Nou. Se face dintr-un băț împodobit cu flori de hârtie creponată, colorată. Este practicat de copiii de la 3 până la 11-12 ani.

Vasâlca - este un obicei care se practică în ajunul Anului Nou. Câțiva instrumentiști împodobesc căpățâna porcului cu tot felul de mărgele și flori și până să se lase întunericul pornesc pe la casele oamenilor cântând din instrumente și vocal astfel:

„Am venit să vă distrăm
Vasâlca să v-arătăm
Ce e în casă să trăiască
Ce e pe câmp să rodească.”

Acești colindători primesc bani, colăcei, mere și sunt serviți și cu câte un pahar de vin.

Plugușorul – este alături de sorcova cel mai popular obicei al anului nou, cunoscut chiar de pe vremea lui bădica Traian. Grupuri de 6-7 băieți având cu ei bice, clopoței, buhai colindă satul pe la casele oamenilor rostind vestita urare:

„Ia mai mânați măi flăcăi
Și sunați din zurgălăi”

Toți răspund „Hăi hăi” și clopoței suna iar bicele trosnesc.

Obiceiurile și datinile sunt destul de multe și fac parte din istoria nescrisă a țării noastre, ele sunt bogate, interesante. „Nu trebuie să le ignorăm deoarece ele fac parte din zestrea culturală a românilor. Dacă le-am ignora, am fi ai nimănu.”

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Constantin Eretescu –“Folclorul literar al românilor”, editura Compania 2007.
- 2.Narcisa Alexandru Stiuca-Sarbatoarea noastra de toate zilele –sarbatori in cinstea iernii,Editura Cartea de buzunar,2005

TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN ZONA DE SUD A ȚĂRII

TUMBEA DELIA
PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANGHEL MANOLACHE”
SCRIOAȘTEA-TELEORMAN

Marile sărbători de peste an, obiceiurile și sărbătorile populare sunt însoțite de cele mai frumoase tradiții românești. De la începutul anului, de Sfântul Vasile, până în miezul verii cu Drăgaica, și până la Crăciun și Anul Nou, românii păstrează obiceiuri și tradiții pline de farmec și culoare.

Crăciunul este prima sărbătoare din ciclul sărbătorilor de Anul Nou. În România, Crăciunul se sărbătorește după stilul nou la 25 decembrie, iar după cel vechi, la 7 ianuarie.

În zona rurală nu există familie care să nu se pregătească pentru Crăciun.

Nașterea Domnului și tradițiile populare de Crăciun luminează miezul iernii și aduc bucurie, sănătate și belșug în casele românilor. Nașterea pruncului Iisus este prilej de mare sărbătoare, însoțită de numeroase tradiții pline de credință, speranță și magie.

De Crăciun încep colindele. Una dintre cele mai frumoase tradiții românești de Crăciun este colinda. În toate zonele țării, copiii merg la colindat pe la casele gospodarilor, îmbrăcați frumos de sărbătoare și cântă colinde care vestesc Nașterea Mântuitorului. Copiii sunt răsplățiți cu bomboane, nuci și colaci, dar și cu bănuți pentru pușculiță.

Cel mai popular colind este Steaua. Simbolismul acestui colind amintește de steaua care a vestit nașterea lui Isus. Aceasta i-a călăuzit pe cei trei magi în a găsi ieslea în care s-a întâmplat minunea. În zilele noastre se merge cu steaua doar în prima și a doua zi de Crăciun.

Cei care umblă cu steaua cântă colinde, care amintesc de viața Domnului sau „ Steaua sus răsare” și „Trei crai de la răsărit”.

Cântecele de stea românești provin din diverse surse: din lumea bizantină ortodoxă, din lumea bisericii catolice ori creațiile culturale ale neamului nostru. Steaua purtată cu ocazia colindelor se face din lemn ușor și are mai multe colțuri. Se împodobește cu hârtie colorată și are fixată la mijloc o iconiță cu Maica Domnului și Isus Hristos.

În Ajunul sărbătorii se împodobește bradul de Crăciun cu beteală și globuri. Este una dintre tradițiile mai noi ale românilor adusă de regele Carol care a împodobit prima dată bradul la curtea regală în anul 1866. De atunci, obiceiul s-a răspândit foarte repede în casele românilor cu stare și apoi în toată țara. Odată cu tradiția bradului s-a încetățenit și tradiția de a cumpăra cadouri și de a le pune sub brad în noaptea dintre 24 și 25 decembrie. Obiceiul de a dăru cadouri de Crăciun amintește de cei trei magi care i-au dăruit pruncului Iisus aur, smirnă și tămâie, daruri simbolice care semnifică natura Sa divină, sfântă și miraculoasă.

De Crăciun, se sacrifică porcii. La noi, în zona de sud a țării, porcul se taie de Ignat, adică în 20 decembrie. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a visat cuțitul. Orice familie cu oameni gospodari trebuie să taie porc la Crăciun. E obligatoriu ca bucatele tradiționale să fie pregătite din carne de porc: tobă, cârnați, leber, sângerete, alături de piftie, sarmale și friptură. Cozonacii se numără și ei printre bucatele tradiționale, alături de plăcinte cu brânză și colaci.

Tot în Oltenia, în ziua de Crăciun, femeile mai respectă încă un obicei vechi de sute de ani – dimineața, ele pleacă la cimitir, unde dau cu tămâie mormintele, după care se întorc acasă și pregătesc împărțanie pentru sufletul morților. Pe fiecare colac este pusă o bucată de carne sau alt produs pregătit din carne de porc după rețete transmise din generație în generație, ușor adaptate vremurilor, și o lumânare, iar apoi se dă de pomană prin vecini.

Repertoriul obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde și o seamă de datini, practici, superstiții, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

În dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm pe față cu apă curgătoare, în care punem o monedă de argint. Vom fi astfel curați ca argintul, feriți de bube și beteșuguri, care vor merge pe vale-n jos.

În multe sate românești bătrânii fac cu usturoi pragurile casei, a grajdurilor și a șurilor. Apoi merg la animale și membrii casei și îi ung pe frunte în forma crucii. Ei cred astfel că vor fi feriți de strigoi și duhuri rele tot anul viitor.

În noaptea de Crăciun mulți oameni lasă o lumânare aprinsă, de multe ori la icoana lui Iisus Hristos. Astfel, norocul va vedea casa în întuneric și va putea intra înăuntru.

Femeia care face colacii pentru Crăciun, se duce în grădină cu mâinile pline de aluat și zice către fiecare pom așa: „măr, păr, etc astfel de rodnic, să fii cum stă aluatul pe mâinele mele”.

În ajunul Crăciunului și zilele următoare omul trebuie să se ferească să se certe fiindcă tot anul va fi în ceartă și ocară.

În ziua de Crăciun nu se face curățenie și nu se aruncă gunoiul, altfel alungi norocul.

Sărbătoarea Crăciunului înseamnă, înseamnă însă, mai presus de toate, timp petrecut cu familia, petreceri, cadouri, bucurie.

Bibliografie:

1. Tradiții și obiceiuri românești, 2021, București, editura Alias Publishing
2. Ion Ghinoiu, Mica enciclopedie de tradiții românești, 2013, editura Agora
3. Internet

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

**Crețeanu Cristina Virginia, profesor lb. eng,
Colegiul Național “Anastasescu”**

Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători creștine, celebrată pe 25 decembrie în fiecare an, marcând nașterea lui Iisus Hristos. Această sărbătoare este profund impregnată de tradiții și obiceiuri, transmise din generație în generație, care diferă de la o regiune la alta, dar au un punct comun: aducerea bucuriei, a speranței și a unității.

1. Semnificația religioasă și culturală a Crăciunului: Crăciunul este un moment de reflecție spirituală, fiind celebrat prin slujbe religioase speciale, colinde și rugăciuni. În tradiția creștin-ortodoxă, Postul Crăciunului precede sărbătoarea, pregătind credincioșii pentru marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Pe lângă semnificația religioasă, Crăciunul are și o dimensiune culturală importantă, fiind o ocazie pentru reuniuni de familie și pentru păstrarea obiceiurilor străvechi.

2. Obiceiuri de Crăciun în România:

Colindatul este unul dintre cele mai vechi și mai răspândite obiceiuri de Crăciun din România. Grupuri de colindători, adesea copii sau tineri, merg din casă în casă cântând colinde tradiționale, urând gazdelor sănătate și prosperitate. Colindele sunt însoțite de recitarea de texte ritualice și de oferirea de daruri simbolice, cum ar fi mere, nuci sau colaci. Masa de Crăciun este un simbol al abundenței și al comunității. Preparatele tradiționale includ sarmale, cârnați, cozonac, piftie și diferite feluri de carne. Împodobirea bradului este un obicei relativ modern în România, adoptat din Europa de Vest în secolul al XIX-lea. Cu toate acestea, bradul de Crăciun a devenit rapid un simbol al sărbătorii, fiind decorat cu globuri, beteală și luminițe. Un alt obicei specific Crăciunului românesc

este umblatul cu steaua. Copiii poartă o stea decorată și cântă colinde care povestesc despre nașterea lui Iisus. În unele zone, se organizează jocuri de teatru religios, cum ar fi "Irozii", ce evocă povestea biblică a magilor și a regelui Irod.

În Maramureș, Crăciunul este celebrat printr-un amestec unic de obiceiuri religioase și folclorice. Colindele sunt complexe, iar colindătorii poartă costume tradiționale specifice zonei. În Bucovina, ritualurile sunt bogate în simboluri. De exemplu, pregătirea mâncărilor de post înainte de Ajun și împodobirea caselor cu busuioc și crenguțe de brad sunt obiceiuri bine păstrate. Oltenii obișnuiesc să pregătească "pomul de Crăciun", un brad mic decorat cu mere, nuci și dulciuri, care este oferit colindătorilor.

3. Crăciunul modern și pierderea tradițiilor: În prezent, tradițiile de Crăciun se află într-un proces de modernizare, unele fiind adaptate sau pierdute. Crăciunul a dobândit și o dimensiune comercială evidențiată de febra cumpărăturilor și a cadourilor și de campanii publicitare. Cu toate acestea, în multe sate românești, obiceiurile autentice încă sunt respectate, păstrând spiritul sărbătorii. Pentru o parte din familii, spiritul autentic al Crăciunului rămâne legat de tradițiile religioase și de obiceiurile vechi.

4. Tradiții de Crăciun din diferite țări europene: Germania este cunoscută ca locul de origine al piețelor de Crăciun, care datează din Evul Mediu. Piețele, cum ar fi cele din Nürnberg și Dresda, sunt renumite pentru atmosfera festivă, vinul fiert (Glühwein), decorațiunile artizanale și turta dulce (Lebkuchen). O altă tradiție germană este coroana de Advent, împodobită cu patru lumânări, aprinse pe rând în fiecare duminică dinaintea Crăciunului.

Britanicii au obiceiul de a agăța șosete de Crăciun lângă șemineu pentru a primi daruri de la Moș Crăciun. Masa tradițională include curcan, budincă de Crăciun (Christmas pudding) și plăcinte cu fructe (mince pies). Un alt obicei pocnitorile (crackers), mici obiecte în formă de tub care, când sunt deschise, produc un sunet specific și conțin surprize festive.

În Suedia, Crăciunul începe pe 13 decembrie cu celebrarea Sfintei Lucia, simbol al luminii. Fetele poartă rochii albe și coroane cu lumânări, cântând colinde. Masa de Crăciun include preparate precum hering murat, chiftele, șuncă afumată și deserturi tradiționale.

În Italia, Crăciunul este o sărbătoare de familie, iar accentul se pune pe Nașterea Domnului. Scenele de presepi (Nașterea) sunt o tradiție importantă, iar în Napoli există chiar o piață dedicată acestora. Masa festivă include pește, paste și panettone, un desert specific. Copiii primesc daruri nu doar de la Moș Crăciun, ci și de la Befana, o vrăjitoare bună, care vine în noaptea de Bobotează.

În Spania, tradiția El Gordo, loteria de Crăciun, este unul dintre cele mai așteptate momente. În Ajunul Crăciunului, familiile se reunesc pentru o masă festivă, iar pe 6 ianuarie, de Epifanie, copiii primesc daruri de la Cei Trei Magi. În Catalonia, se păstrează obiceiul Caga Tió, un butuc decorat care "elimină" cadouri când este lovit cu bețe de copii.

În Rusia, Crăciunul este sărbătorit pe 7 ianuarie, conform calendarului iulian. Personajul principal al sărbătorii este Ded Moroz (Moș Gerilă), însoțit de nepoata sa, Snegurochka (Fata de Zăpadă). Tradițiile includ slujbe religioase și o masă festivă cu preparate precum supa de sfeclă (borsch) și pește afumat.

Tradițiile și obiceiurile de Crăciun sunt o parte esențială a identității culturale a fiecărui popor. Ele reprezintă un tezaur cultural unic, care reflectă valorile naționale spiritualitatea și creativitatea românilor. Conservarea acestor tradiții este vitală pentru a menține vie legătura cu trecutul și cu esența sărbătorii.

Bibliografie

1. Bălan, T. , *Datini și obiceiuri populare românești*, 1985, București: Editura Minerva;
2. Crăciun, M., *Tradiții europene de sărbători.*, 2015, București: Editura Universitară.
3. Iordan, I., *Sărbătorile la români*, 1978, București: Editura Fundației Culturale Române;
4. Ghinoiu, I. *Obiceiuri tradiționale românești*, 2001, Buc.: Ed. Institutului Cultural Român;
5. Mușlea, I. *Folclor românesc. Colinde și obiceiuri de iarnă*. 1998 Cluj-Napoca: Editura Dacia;

6. Nistor, A., *Obiceiuri de Crăciun în spațiul românesc*. 2010, Iași: Editura Universității;
7. Pop, S., *Tradiții și simboluri românești*, 2003, București: Editura Enciclopedică
8. Popescu, D., *Datini și obiceiuri europene*, 2011, Cluj-Napoca: Editura Dacia.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN DIN MOLDOVA

Prof.înv. primar Anton Simona Marinela
Școala Gimnazială Zvoriștea

Crăciunul este una dintre cele mai importante și iubite sărbători din Moldova, marcând nașterea Domnului Iisus Hristos. Aceasta este o perioadă plină de tradiții și obiceiuri străvechi, care aduc bucurie și împlinire sufletească atât tinerilor, cât și vârstnicilor. În Moldova, pregătirile pentru Crăciun încep cu mult înainte de 25 decembrie, creând o atmosferă de sărbătoare și unitate în întreaga comunitate.

Pregătirile pentru Crăciun

Începutul pregătirilor este marcat de post, o perioadă de reflecție și purificare spirituală care durează 40 de zile, cunoscută sub numele de Postul Crăciunului. În această perioadă, credincioșii se abțin de la carne, lactate și ouă, pregătindu-se astfel pentru sărbătoarea nașterii Domnului. De asemenea, casele sunt curățate și împodobite cu decorațiuni specifice, precum beteală, globuri, coronițe și luminițe.

Noaptea de Ajun

Noaptea de Ajun este una de mare importanță, fiind marcată de numeroase obiceiuri. În această seară, gospodinele pregătesc masa de Ajun, pe care așază 12 feluri de mâncare, simbolizând cele 12 luni ale anului și cele 12 apostoli. Printre preparatele tradiționale se numără sarmalele, piftia, colacii, cozonacii și diverse prăjituri. Aceste mâncăruri sunt pregătite cu multă migală și dăruire, fiecare ingredient având semnificații aparte.

Un alt obicei specific este colindatul. Grupuri de colindători, format din copii, tineri și uneori chiar adulți, merg din casă în casă, cântând colinde și urări de bine gazdelor. Colindele sunt cântece tradiționale care povestesc despre nașterea Mântuitorului, despre bucuria sărbătorii și despre speranțele pentru noul an. Gazdele îi primesc cu brațele deschise și le oferă daruri precum mere, nuci, covrigi și bani.

Ziua de Crăciun

În ziua de Crăciun, moldovenii se îndreaptă către biserică pentru a participa la Sfânta Liturghie, un moment de comuniune și rugăciune. După slujbă, familiile se întorc acasă și se așează la masa de Crăciun, un prilej de reuniune și bucurie familială. Meniul este bogat și diversificat, incluzând preparate tradiționale precum friptura de porc, cârnații, salatele și prăjiturile. Este un moment de împărtășire a bucuriei și a bunătații, de reconectare cu cei dragi și de încheiere a anului într-o notă pozitivă.

Obiceiuri și tradiții specifice

Pe lângă colindat, un alt obicei important este umblatul cu „Steaua”. Acesta este un obicei care implică mersul din casă în casă cu o stea mare, decorată și luminată, simbolizând steaua de la Betleem care a vestit nașterea lui Iisus. Grupurile care umblă cu steaua sunt de obicei formate din copii și tineri, care cântă colinde specifice acestui obicei și sunt răsplătiți cu daruri de către gazde.

Un alt obicei specific zonei este jocul caprei, un dans ritualic interpretat de obicei de tineri. Costumați în capre și alte personaje mitologice, aceștia dansează și cântă, aducând veselie și bună dispoziție în comunitate. Jocul caprei are origini străvechi și este considerat a avea puteri magice, menite să alunge spiritele rele și să aducă noroc și prosperitate.

Crăciunul în Moldova este o sărbătoare plină de tradiții și obiceiuri care au fost păstrate și transmise din generație în generație. Aceste obiceiuri nu doar că aduc bucurie și împlinire sufletească, dar și întăresc legăturile de familie și comunitate. Fiecare gest, fiecare cântec și fiecare masă pregătită cu dragoste și grijă, contribuie la menținerea spiritului autentic al Crăciunului, făcând din această sărbătoare un moment magic și de neuitat pentru toți cei care îl celebrează.

Bibliografie:

Popescu, Maria, Tradiții și obiceiuri de Crăciun din Moldova, An 2023, Localitate Chișinău Editură Editura Litera

Gheorghe Sofian, Cu colinda și uratul se umple de cântec satul An 2004, Editura Universității din București

Tatiana Ceaicovschi - Pre-wedding traditions, matchmaking and wedding among the Old Believers of the Republic of Moldova An 2022,

